

RP 191/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om energi- beskattning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om punktskatt på flytande bränslen och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras. Grunden för beräkning av koldioxidskatt preciseras med avseende på uppvärmningsbränslen och bränslen för arbetsmaskiner så att man vid beräkningen av koldioxidutsläppen från fossila bränslen på samma sätt som vid beräkningen av koldioxidutsläppen från biobränslen beaktar de genomsnittliga växthusgasutsläppen under bränslets hela livscykel och inte bara de utsläpp som uppstår vid förbränningen. Till utsläppen orsakade av förbränningen adderas de genomsnittliga utsläppen av koldioxidekvivalenter i början av produktionskedjan. Att utsläppen under bränslets hela livscykel beaktas i utsläppen av koldioxid ökar dock inte det genomsnittliga beloppet av koldioxidskatt på bränslen, eftersom värdet på ett ton koldioxid, som utgör beräkningsgrunden för skatten, sänks. För samtidigt öka skatteintäkterna på det sätt som önskas höjs skatten trots det på uppvärmningsbränslen och bränslen för arbetsmaskiner med tonvikt på koldioxidskatten.

Till följd av ändringarna blir värdet per ton koldioxid 53 euro i stället för nuvarande 62 euro. Höjningen av energiinnehållsskatten blir 0,13 euro per megawattimme. Energiskatten på torv höjs med 1,10 euro per megawattimme. De ändringar som ingår i förslagen förs också in i de skattetabeller som ingår som bilagor till respektive lag.

Beskattningen av kombinerad produktion av el och värme ändras så att halveringen av koldioxidskatten frångås, men halveringen kompenseras genom att energiinnehållsskatten på de bränslen som använts i den kombinerade produktionen sänks med 7,63 euro per megawattimme. Ändringarna innebär en skärpning av beskattningen av stenkol inom den kombinerade produktionen med cirka 3 euro per megawattimme och lindrar beskattningen av naturgas med cirka 0,70 euro per megawattimme.

Ändringarna ökar energiskatteintäkterna med sammanlagt 38 miljoner euro om året.

Bestämmelserna om beskattningen av el ändras så att dubbel beskattning av el i regel inte förekommer i situationer där el lagras i ellager och matas tillbaka till elnätet för att senare överlätas för konsumtion. Ändringen verkställs så att överföringen av elström från elnätet till ellager och tillbaka till elnätet sker skattefritt. Ändringen gäller inte ellager vid mikro- och småkraftverk som är kopplade till elnätet i de fall där den el som lagrats också används för egen konsumtion.

I propositionen föreslås det också att lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket ska ändras så att en temporär höjning ska införas för 2018 av återbäringen till jordbruksidkarna av punktskatten på lätt brännolja som använts inom jordbruket. Den förhöjda återbäringen är 7,5 cent per liter.

Dessutom görs vissa ändringar av teknisk natur i lagarna.

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2019. När det gäller lagring av el tillämpas en del av de föreslagna bestämmelserna först från och med den 1 april 2019. Den ändring som gäller

RP 191/2018 rd

förhöjd återbäring till lantbruksidkare träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	3
ALLMÅN MOTIVERING	5
1 NULÄGE	5
1.1 Lagstiftning och praxis.....	5
1.1.1 Drivmedel.....	5
1.1.2 Beaktande av livscykelutsläppen i koldioxidbeskattningen av drivmedel	7
1.1.3 Uppvärmningsbränslen.....	8
1.1.4 Kombinerad produktion av el och värme	9
1.1.5 Beskattning av elström	11
1.1.6 Återbäring av energiskatt inom jordbruket.....	12
1.1.7 Förhöjd återbäring av energiskatt inom jordbruket för 2017	13
1.2 Lagstiftningen i EU	14
1.2.1 Energiskattedirektivet.....	14
1.2.2 Bestämmelser om statligt stöd.....	14
2 MÅLSÄTTNING OCH FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	16
2.1 Livscykelutsläpp från uppvärmningsbränslen.....	16
2.2 Ökning av skatteintäkterna.....	18
2.3 Kombinerad produktion	19
2.4 Lagring av elström	19
2.5 Förhöjd återbäring av energiskatt inom jordbruket.....	22
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	23
3.1 Ekonomiska konsekvenser.....	23
3.1.1 Konsekvenser för den offentliga ekonomin	23
3.1.2 Konsekvenser i fråga om skattenivåerna, konkurrenskraften och inmatningsordningen för uppvärmningsbränslen	24
3.1.3 Konsekvenser för företag	27
3.1.4 Konsekvenser för hushållen	28
3.2 Samhälleliga konsekvenser	28
3.2.1 Konsekvenser för elförsörjningen	28
3.2.2 Konsekvenser för klimatmålen och klimatåtagandena.....	29
3.3 Miljökonsekvenser	29
3.4 Konsekvenser för myndigheterna	30
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	30
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	31
DETALJMOTIVERING	32
1 LAGFÖRSLAG	32
1.1 Lagen om punktskatt på flytande bränslen.....	32
1.2 Lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen.....	33
1.3 Lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket.....	38
1.4 Ikraftträdande.....	38
LAGFÖRSLAG	39
1. Lag om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen.....	39
BILAGA	41
2. Lag om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen	43
BILAGA	46

RP 191/2018 rd

3. Lag om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket.....	47
BILAGA	48
PARALLELLTEXT	48
1. Lag om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen.....	48
2. Lag om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen	54
3. Lag om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket.....	60

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

1.1.1 Drivmedel

Lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994), nedan *bränsleskattelagen*, ändrades i samband med energiskattereformen genom lag 1399/2010 vid ingången av 2011 så att den literbaserade punktskatten på bränslen ändrades till en energiinnehållsskatt baserad på bränslets energiinnehåll, alltså dess värmevärde, och till en koldioxidskatt baserad på det specifika koldioxidutsläpp som uppstår vid förbränning.

För närvarande är energiinnehållsskatten 0,01631 euro per megajoule och koldioxidskatten 62 euro per ton, vilket innebär att koldioxidskatten på t.ex. motorbensin är 0,0051 euro per megajoule.

I skattetabellen i bilagan till bränsleskattelagen har skattebeloppet för tydlighetens skull ändrats till skatt per beskattningsbar enhet för respektive bränsle. När det gäller drivmedel är energiinnehållsskatten på fossil bensin 52,19 cent per liter och koldioxidskatten 17,38 cent per liter. Alla fossila och biobaserade drivmedel ska i regel ha samma energiinnehållsskatt som är bunden till skattenivån på bensin. Nivån på energiinnehållsskatten på fossil och biobaserad dieselolja, som huvudsakligen används i nyttotrafik, är dock inte lika hög som skatten på motorbensin och ersättande biobaserade bränslen, som främst används i personbilstrafik. Målet med den lindrigare beskattningen av dieselolja har varit att sänka kostnaderna för bl.a. annat lastbilstrafiken och därigenom för exportindustrin samt för busstrafiken. Detta har genomförts så att energiinnehållsskatten på dieselolja och ersättande bränslen sänkts med en fast summa på 25,95 cent per liter, vilket för dieselolja innebär en skattesänkning på ca 0,0072 euro per megajoule jämfört med den nivå som skattegrunden förutsätter. Energiinnehållsskatten på fossil dieselolja angiven i skattetabellen är 32,77 cent per liter och koldioxidskatten 19,90 cent per liter. Eftersom energiinnehållsskatten på dieselolja är lägre (0,00911 euro per megajoule) än skattens miljörelaterade grunder förutsätter (0,01631 euro per megajoule) och eftersom det inte finns miljörelaterade eller andra grunder för att gynna dieseldrivna personbilar, tas det för dieseldrivna personbilar ut en drivkraftsskatt i samband med fordonsskatten. På detta sätt kompletteras bränslebeskattningen och förenhetligas de kostnadsskillnader för bilister med ett genomsnittligt antal körda kilometer per år som orsakas av att bensin och dieselolja beskattas på olika sätt samt säkerställs det krav på en neutral energibeskattnings som förutsätts i bestämmelserna om statligt stöd. Drivkraftsskatt tas ut för personbilar som drivs inte bara med dieselolja utan också med något annat drivmedel som beskattas lindrigare än bensin. Därmed uppfylls en objektiv och neutral beskattning som är förenlig med energiskattesystemets natur och som förutsätts enligt bestämmelserna om statligt stöd.

Även när det gäller biobaserade bensin- och dieselkvaliteter bestäms energiinnehållsskatten på basis av deras värmevärde, och den literbaserade energiinnehållsskatten är därför lägre på dem än på motsvarande fossila bränslen.

För bränslekvaliteter som är bättre än traditionella fossila bränslen när det gäller lokala utsläpp beviljas en nedsättning av energiinnehållsskatten. Denna motsvarar det kalkylerade värdet av utsläppsvinsten enligt beräkningskriterierna för 2010 som betonade de vinster minskningen av utsläpp i fråga om bussar i utsläppsklass EURO II medför.

RP 191/2018 rd

Utsläppsvinsten har beräknats enligt principerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon.

Beräkningsgrunden för koldioxidskatten på alla fossila och biobaserade drivmedel är ett värde om 62 euro per ton koldioxid samt en specifik koefficient för koldioxidutsläpp för varje produkt. Koldioxidskatten på både fossila och biobaserade bränslen är i likhet med energiinnehållsskatten relaterad till bränslets värmevärde, vilket innebär att skatten per liter är lägre för biobaserade bränslen än för fossila. Beräkningsgrunden för koldioxidskatten på drivmedel preciserades 2012 genom en ändring av bränsleskattelagen (256/2012) så att de genomsnittliga växthusgasutsläppen under bränslets hela livscykel beaktas enligt EU-kommissionens krav, inte bara i fråga om koldioxidutsläppen för biodrivmedel utan också i fråga om fossil motorbensin och dieselolja. I praktiken innebär detta att koefficienten för koldioxidutsläpp för fossila motorbensin- och dieselkvaliteter höjdes med ca 20 procent. Ändringen inverkar inte på skattenivåerna per liter på grund av den sänkning av värdet per ton koldioxid som genomfördes samtidigt. Genom ändringen förenhetligades skattegrunderna för fossila och biobaserade drivmedel för att undvika problem med statligt stöd i anslutning till beskattning.

Koldioxidskatten på biodrivmedel som uppfyller hållbarhetskriterierna sänks i proportion till skattenivån för ett motsvarande fossilt bränsle, eftersom man anser att man med hjälp av biodrivmedel kan åstadkomma en minskning av koldioxidutsläppen under hela livscykeln jämfört med motsvarande fossila bränslen används. Vid bedömningen av växthusgasutsläpp från biodrivmedel har utgångspunkterna för EU:s lagstiftning om hållbarhetskriterier använts. Bestämmelser om hållbarhetskriterierna ingår i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG, nedan *RES-direktivet*. I direktivet anges normalvärden för den minskning av växthusgasutsläpp från biodrivmedel som man kan uppnå under deras livscykel i relation till minskningen av växthusgasutsläpp från fossila bränslen under deras livscykel. Utgångspunkten för RES-direktivet är att man genom att använda i direktivet avsedda hållbara biodrivmedel till en början ska kunna minska växthusgasutsläppen med 35 procent och senare med minst 50 procent jämfört med motsvarande fossila bränslen. Biodrivmedel som framställs av avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin, vilka avses i artikel 21.2 i nämnda direktiv, nedan *dubbelt räknade biodrivmedel*, betraktas i direktivet i praktiken som nästan helt neutrala drivmedel med avseende på halten av växthusgaser.

Koldioxidskatten har halverats för biodrivmedel som uppfyller hållbarhetskriterierna, s.k. första generationens biodrivmedel, exempelvis jordbruksbaserad etanol och biodiesel. Dubbelt räknade, s.k. andra generationens biodrivmedel är befriade från koldioxidskatt, eftersom de kan betraktas som nästan neutrala drivmedel med avseende på sin koldioxidbalans och eftersom deras råvaror inte kan utnyttjas vid matproduktion.

För både fossila och biobaserade drivmedel tas det i samband med punktskatten ut en försörjningsberedskapsavgift som intäktsförs till en fond utanför statsbudgeten.

I Finland baserar sig främjandet av användningen av biodrivmedel på en bindande skyldighet för bränsledistributörer att årligen leverera en i lag angiven andel biodrivmedel för transportändamål. Bestämmelser om distributionsskyldigheten för biodrivmedel ingår i lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (446/2007). Syftet med beskattningen av bränslen är inte att främja användningen av biodrivmedel utan att beskatta alla bränslen så objektivt och neutralt som möjligt på basis av deras energiinnehåll, koldioxidutsläpp och lokala utsläpp. Beskattningen stöder användningen av sådana fossila och biobaserade drivmedel som är bäst med tanke på miljön.

1.1.2 Beaktande av livscykelutsläppen i koldioxidbeskattningen av drivmedel

I samband med den strukturella reformen av energibeskattningen 2011 försökte man tillsammans med kommissionens generaldirektorat för konkurrens se till att statligt stöd inte ska anses ingå i energiskattesystemet. Det här är nödvändigt för att man inte ska behöva ansöka om tidsbegränsat godkännande från kommissionen för skattedifferentieringar enligt energiskattesystemet eftersom de kunde betraktas som statligt stöd. Kommissionen har betonat att ett neutralt skattesystem inte får innehålla strukturer som gynnar vissa bränslen eller energikällor. Särskilt viktig är frågan med tanke på de mål och åtgärder för främjandet av biodrivmedel som iaktas i Finland. Främjandet av biodrivmedel grundar sig på företagets skyldighet att tillhandahålla biodrivmedel, som enligt EU-lagstiftningen inte ytterligare får stödjas med ekonomiska incitament, som exempelvis en skattesubvention för biodrivmedel. Om skattesystemet för drivmedel skulle innehålla sådana element som kan betraktas som statligt stöd för biodrivmedel, skulle det innebära ett betydande problem när det gäller att uppnå målen för användningen av biodrivmedel på ett kostnadseffektivt sätt.

I Finland har det ansetts att det inte ingår statligt stöd i den nuvarande beskattningen av drivmedel, även om skatten per liter för olika bränslen varierar. Beskattningen grundar sig på bränslenas egenskaper och vid bedömningen av dem tillämpas EU-bestämmelser och undersökningar om bränslenas energiinnehåll och minskningen av växthusgasutsläpp från biodrivmedlen under deras livscykel. Till den del som det i beskattningen av energikällor inom transport inte fullt ut iaktas en miljörelaterad skattemodell kompletteras energibeskattningen med en drivkraftsskatt för att säkerställa godkännande ur ett EU-rättsligt perspektiv.

Kommissionen har inte betraktat de olika nivåerna för energiinnehållsskatt på motorbensin och dieselolja som något problem, eftersom samma grund, dvs. uppmätt värmevärde för bränsle, tillämpas konsekvent å ena sidan på motorbensin och ersättande biodrivmedel och å andra sidan på dieselolja och ersättande biodrivmedel. Med avseende på statligt stöd är fastställandet av energiinnehållsskatten förenligt med skattens karaktär och logik och innehåller således inget statligt stöd. Den drivkraftsskatt som tas ut på dieseldrivna personbilar och på andra fordon som använder en drivkraft som beskattas lindrigare än bensin säkerställer dessutom att olika energikällor inom transport behandlas lika.

Enligt kommissionen krävde koldioxidbeskattningen av bränslen i enlighet med energiskattereformen 2011 däremot preciseringar för att man skulle kunna undvika en granskning vad gäller statligt stöd. I enlighet med Finlands förslag var lösningen att man till koldioxidutsläppen vid förbränning av fossila bränslen lägger till ett genomsnittligt kalkylerat koldioxidekvivalentutsläpp för bränsleproduktion och bränsletransport, varvid man konsekvent använder en beräkning som baserar sig på livscykelräkningar för både fossila bränslen och biodrivmedel. I fråga om ekvivalenta koldioxidutsläpp beaktas utöver koldioxid även andra växthusgaser såsom metan och dikväveoxid.

För att skattesystemet inte ska innehålla sådant statligt stöd som avses i EU:s bestämmelser om statligt stöd gjordes ovannämnda precisering i beräkningsgrunderna för koldioxidskatt på drivmedel. Beräkningsgrunden för koldioxidskatt på motorbensin, dieselolja och andra ersättande bränslen preciserades så att man i fråga om koldioxidutsläpp från fossil motorbensin och dieselolja beaktar utsläppen under bränslets hela livscykel utöver de utsläpp som uppkommer vid förbränningen. Preciseringen i fråga om beräkningsgrunden fogades till 1 § i bränsleskattelagen. I koldioxidbeskattningen av biodrivmedel beaktade man redan från början utsläppen under livscykeln, så det fanns inget ändringsbehov i fråga om den.

I skattereformen 2011 användes vid beräkningen av koldioxidutsläpp vid förbränning av motorbensin och dieselolja de värden som ingick i Statistikcentralens bränsleklassificering 2010 och som för bensin var 72,9 gram och för dieselolja 73,6 gram koldioxid per megajoule.

Det genomsnittliga kalkylerade koldioxidutsläppet i början av produktionskedjan för motorbensin och dieselolja, som infördes 2012, grundar sig på det gemensamma forskningscentrumets (European Joint Research Centre), nedan *JRC*, rapport *Well-to-wheels Analysis of Future Automotive Fuels and Powertrains in the European Context*, WTT APPENDIX 2, 2011. För att man i beskattningen ska kunna beakta koldioxidekvivalentutsläpp under livscykeln ska man enligt rapporten beträffande början av produktionskedjan lägga till 14,2 gram per megajoule för utsläpp från bensin och 15,9 gram per megajoule för utsläpp från dieselolja.

Då man i samband med skattereformen 2012 i fråga om fossila drivmedel övergick till att använda koldioxidutsläpp under livscykeln, övergick man även till att som beräkningsgrund för utsläpp vid förbränning använda de specifika utsläpp vid förbränning av koldioxid som *JRC* publicerat i sin rapport *Well-to-wheels Analysis of Future Automotive Fuels and Powertrains in the European Context*, *Well-to-Wheels Report*, Version 3c, July 2011. Dessa är enligt kraven i fråga om svavelhalt 2010 för bensin 73,38 gram och för dieselolja 73,25 gram per megajoule. Den obetydliga ändringen av utsläppen vid förbränning hade i praktiken inte någon inverkan på beskattningen. Det var motiverat att övergå till att använda *JRC*:s värden för koldioxidutsläpp vid förbränning så att beräkningsgrunden är förenlig med utsläppen under bränslenas hela livscykel och härstammar från samma forskningscentrum. Eftersom det dessutom är fråga om kommissionens eget forskningscentrum, är det ändamålsenligt att använda dess värden då man ändrar beräkningsgrunderna utifrån kommissionens krav.

Den föreslagna ändringen innebar en höjning av koefficienten för koldioxidutsläpp med ca 20 procent för fossil motorbensin och dieselolja. Eftersom avsikten emellertid inte var att ändra skattenivåerna per liter bränsle, sänktes värdet per ton koldioxid som är beräkningsgrund för koldioxidskatt på drivmedel med 10 euro. Ändringen av beräkningsgrunderna skulle i princip ha förutsatt ringa ändringar i koldioxidskattenivåerna för vissa bränslen. Eftersom ändringarna som störst skulle ha varit av storleksklass en hundraedel av 15 cent ansågs det inte ändamålsenligt att ändra skattetabellen i bränsleskattelagen.

I samma veva föreslogs ingen motsvarande justering av beräkningsgrunderna för koldioxidskatt på fossila uppvärmningsbränslen, kraftverksbränslen och bränslen för arbetsmaskiner så att man skulle ha beaktat utsläppen under hela livscykeln, eftersom det fanns tekniska problem och problem med kunskapsunderlaget som inte gick att lösa inom den tidtabell som den proposition som gällde drivmedel förutsatte. I fråga om uppvärmningsbränslen bedömdes problemet då vara lindrigare eftersom konkurrensen mellan fossila och skattepliktiga biobaserade flytande bränslen huvudsakligen gäller endast lätt brännolja och biobrännolja. I anknytning till uppvärmningsbränslen fanns det inte heller någon fråga om distributionsskyldighet, som är viktig faktor som påverkar skattmodellen när det gäller beskattningen av drivmedel.

1.1.3 Uppvärmningsbränslen

Bestämmelser om beskattningen av bränslen som används för uppvärmning, kraftverksbränslen och bränslen för arbetsmaskiner, nedan *uppvärmningsbränslen*, såsom lätt och tung brännolja, flytgas, stenkol, naturgas, torv och tallolja, finns i bränsleskattelagen och i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996), nedan *elskattelagen*. I samband med energiskattereformen ändrades vid ingången av 2011 också den liter- eller viktbaserade punktskatten på uppvärmningsbränslen genom lagarna 1399/2010 och 1400/2010 till en energiinnehållsskatt som bestäms utifrån enhetliga beskattningsgrunder och som baserar sig på bränslets energiinnehåll och till en koldioxidskatt som baserar sig på specifika koldioxidutsläpp vid för-

RP 191/2018 rd

bränning. Ändringen liknade till sin struktur den ändring som genomförts i fråga om drivmedel. Till skillnad från koldioxidbeskattningen av drivmedel beaktas för närvarande dock inte livscykelutsläppen i koldioxidbeskattningen av fossila uppvärmningsbränslen.

Beskattningen av torv och tallolja grundar sig inte på en miljörelaterad skattemodell och därför tas energiinnehålls- och koldioxidskatt inte ut på dem, utan en särskild energiskatt. Skatten på torv sänktes till den nuvarande nivån på 1,90 euro per megawattimme 2016.

För närvarande är energiinnehållsskatten på lätt brännolja 0,00208 euro per megajoule och koldioxidskatten 0,0046 euro per megajoule, vilket motsvarar ett värde på 62 euro per ton koldioxid. I skattetabellen har skattebeloppet för tydlighetens skull ändrats till skatt per beskattningsbar enhet för respektive bränsle.

Vid beräkningen av koldioxidutsläppen vid förbränning av uppvärmningsbränslen har man som grund använt de värden som ingår i Statistikcentralens bränsleklassificering 2010. Koldioxidutsläppen för naturgas är 55,04, flytgas 65,7, lätt brännolja 74,1, tung brännolja 78,8 och stenkol 94,6 gram per megajoule.

Energiinnehållsskatten på naturgas var fram till 2015 lägre än den målsatta nivån, eftersom man i samband med skattereformen 2011 ville ha en övergångstid för att förenhetliga beskattningen med de övriga fossila importerade bränslena. Den lägre skattesatsen för energiinnehållsskatten på naturgas har karaktären av en skattesubvention som för åren 2011—2015 uppgick till sammanlagt ca 204 miljoner euro. Skattesubventionen för naturgas slopades helt när nivån på energiinnehållsskatten steg vid ingången av 2015. Systemet med att gradvis och fram till 2015 slopa skattesubventionen för naturgas i förhållande till andra bränslen var enligt kommissionens tjänstemän motiverat. Koldioxidskatten på naturgas har inte innehållit någon skattesubvention, eftersom dess grunder och nivå hela tiden har motsvarat koldioxidbeskattningen av övriga fossila uppvärmningsbränslen.

1.1.4 Kombinerad produktion av el och värme

För att förbättra konkurrenskraften för den kombinerade produktionen av el och värme, nedan *kombinerad produktion*, och för att minska den överlappande styrningen av utsläppshandeln och beskattningen, har koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen halverats när anläggningarna för kombinerad produktion använder bränslena för värmeproduktion. Skattesubventionen vid kombinerad produktion har stigit till följd av höjningar av koldioxidskatten från 15 till 31 euro per ton koldioxid. År 2017 var skattesubventionen ca 108 miljoner euro. I tillägg till att koldioxidskatten på bränslen som används i kombinerad produktion har halverats främjas den i energibeskattningen på så sätt att den beskattningsbara mängd bränsle som använts för produktion av nyttiggjord värme beräknas genom att den till förbrukning överlättna värmen multipliceras med koefficienten 0,9. Denna beräkningsregel i kombination med den halverade koldioxidskatten innebär att skattebördan på värme vid kombinerad produktion är ungefär hälften jämfört med separat värmeproduktion.

Dessutom får den energiintensiva industrin partiell återbäring av energiskatt för det uppvärmningsbränsle och den el som den använder.

I regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering ingår en skattepolitisk riktlinje för att öka skatteintäkterna och samtidigt styra den kombinerade produktionen mot lägre utsläpp. Denna riktlinje innebär att skattesänkningen för den kombinerade produktionen stegvis slopas. När regeringsprogrammet utarbetades uppskattades åtgärden leda till en ökning av statens skatteintäkter på ca 90 miljoner euro.

Det uppskattades att slopandet av skattesubventionen vid kombinerad produktion inverkar på Finlands energiekonomi och statsfinanser och eventuellt också på utsläppen av växthusgaser och självförsörjningsgraden i fråga om energi. I syfte att bereda ändringen och bedöma dess konsekvenser beställde finansministeriet och arbets- och näringsministeriet tillsammans en utredning av Teknologiska forskningscentralen VTT Ab om konsekvenserna av slopandet av halveringen av koldioxidskatten på kombinerad el- och värmeproduktion, VTT-R-01173-16. Enligt utredningen fungerar det nuvarande energiskattesystemet som helhet betraktat väl med tanke på såväl statsfinanserna som de energi- och klimatpolitiska målen. Användningen av stenkol är på stadig nedgång, och den kombinerade produktionens konkurrenskraft i förhållande till andra produktionsformer har förblivit relativt god. En slopad skattesubvention främjar inte de miljö- och energipolitiska mål som sattes för den i regeringsprogrammet, och med tanke på energipriset, energieffektiviteten, självförsörjningsgraden och miljöaspekterna skulle dess konsekvenser huvudsakligen ha varit svagt negativa eller neutrala.

När VTT:s utredning var slutförd beslutade regeringens finanspolitiska ministerutskott i maj 2016 att skattesubventionen vid kombinerad produktion inte slopas. Det finanspolitiska ministerutskottet beslutade också att det underskott i skatteintäkterna som detta orsakar täcks genom att priset per ton koldioxid som utgör beräkningsgrund för koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen höjs fr.o.m. ingången av 2017 med fyra euro, dvs. till 58 euro per ton koldioxid. Dessutom fattade det finanspolitiska ministerutskottet beslut om att höja energiinnehållsskatten med 0,4 euro per megawattimme. Av höjningen inriktades således ungefär tre fjärdedelar på koldioxidskatten och en fjärdedel på energiinnehållsskatten. Med hjälp av dessa åtgärder fick man hälften, dvs. 45 miljoner euro, av de ökade skatteintäkter på 90 miljoner euro som eftersträvades genom att stegvis slopa skattesubventionen vid kombinerad produktion. Därför fastställde det finanspolitiska ministerutskottet att det senare separat ska beslutas om en ytterligare höjning behövs fr.o.m. ingången av 2019.

Vid regeringens förhandlingar om budgetpropositionen för 2018 beslutade regeringen att skatterna på uppvärmningsbränslen enligt vad som tidigare beslutats ska höjas med 45 miljoner euro, men att tilläggshöjningen tidigareläggs med ett år jämfört med de riktlinjer som finanspolitiska ministerutskottet fastställde i maj 2016. Koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen höjdes från ingången av 2018 med fyra euro till 62 euro per ton koldioxid. Dessutom höjdes energiinnehållsskatten med ca 0,45 euro per megawattimme. Höjningen fokuserade på koldioxidskatten.

För uppvärmningsbränslen, med undantag för torv och tallolja, tas det i samband med punktskatten ut en försörjningsberedskapsavgift. För biodrivmedel i gasform och fast form betalas varken punktskatt eller försörjningsberedskapsavgift.

För tallolja som används för uppvärmning tas det ut en punktskatt som motsvarar skatten på tung brännolja. Syftet med skatten är att styra talloljan från användning som energi till fortsatt förädling som råvara för den kemiska industrin. För att trygga tillgången på råvara för fortsatt förädling har skatten på tallolja höjts lika mycket som skatten på tung brännolja.

1.1.5 Beskattning av elström

Bränslen som förbrukas i elproduktion är skattefria såväl i separat kondensproduktion av elström som i kombinerad produktion. Skatt på elström tas ut för alla former av elström oavsett produktionssätt, och skatten baseras därmed inte på kol- eller energiinnehållet i de bränslen som används för elproduktionen. Punktskatten på elström är indelad i två skatteklasser. Skatt enligt skatteklass I tas ut på elström som allmänt förbrukas inom näringsverksamhet, exempelvis i serviceverksamhet, i skogsbruk och vid byggande samt på elström som förbrukas inom den offentliga sektorn och i hushåll. Elström som förbrukas inom industrin, i gruvdrift, i datorhallar och i växthus omfattas av den lägre skatteklassen II. Också övrigt jordbruk omfattas i praktiken av skatteklass II, men detta har genomförts i form av en återbäring av energiskatt inom jordbruket.

Utgångspunkten för beskattningen av elström är att på samma sätt som annan punktbeskattning beskatta elström först vid överlåtelsen för konsumtion. Med andra ord kan elström överföras skattefritt från ett kraftverk till elnätet och vidare i elnätet, och skatt ska betalas först när elströmmen överförs från nätet till förbrukningsstället. För att möjliggöra detta har det föreskrivits att överföring av elström i olika faser av leveranskedjan är skattefri.

All elström som ett kraftverk producerar och som överförs i elnätet är skattepliktig. Till de viktigaste elskattskyldiga hör nätinnehavarna och elproducenterna. Med en elproducent avses i elskattelagen andra än de mikroproducenter och småskaliga producenter av elström som det redogörs för nedan. I praktiken överför elproducenten, dvs. kraftverket, den producerade elströmmen skattefritt till elnätet där elströmmen skattefritt kan överföras vidare till andra elnät. Elström kan också överföras skattefritt från ett annat land till elnätet i Finland. När elströmmen överläts från t.ex. distributionsnätet för konsumtion i hushåll eller industrianläggningar ska mängden elström mätas och för denna elström är den nätinnehavare som överlätit elströmmen skyldig att betala skatt i skatteklass I eller II. I sådana situationer där elproducenten inte överför elström till elnätet utan själv använder den elström som den producerat i t.ex. egen produktionsverksamhet är elproducenten själv skyldig att betala skatt på den producerade och konsumerade elströmmen. För elström som apparater för egen förbrukning av el använder behöver dock inte skatt betalas. Överföring av elström till ett annat land är skattefri och elproduktionen belastas då inte av nationella skatter.

Nätinnehavaren och elproducenten ska registrera sig som elskattskyldiga hos Skatteförvaltningen. Den skattskyldige ska lämna in en skattedeklaration för elström till Skatteförvaltningen för varje kalendermånad där skattefria överföringar av elström och elström som överläts för konsumtion specificeras i olika skatteklasser. Deklarationen ska lämnas in senast den 18 dagen påföljande månad och skatterna ska betalas senast den 27 dagen i månaden.

När det gäller småskalig produktion av elström finns det lindringar i fråga om skatteplikten för elström och skattskyldigheten för aktörer. De minsta elproducenterna, dvs. de som producerar elström med ett mikrokraftverk vars nominella effekt är högst 100 kilovoltampere, har befriats från alla skyldigheter inom beskattningen av elström. Dessa aktörer behöver inte registrera sig som skattskyldiga eller avge skattedekclarationer för sin elproduktion.

Småskaliga producenter av elström vars nominella effekt överstiger 100 kilovoltampere, men som producerar högst 800 000 kilowattimmar per år, måste däremot registrera sig som skattskyldiga hos Skatteförvaltningen. Inte heller dessa småskaliga producenter behöver betala skatt på den elström de själv producerat och använt utan de avger den årliga skattedeklarationen som en s.k. nolldeklaration i vilken de bara uppger mängden elström de producerat. Årsdeklarationen används vid övervakningen av gränsen för skattefri årsproduktion. Om årsprodukt-

ionen överstiger 800 000 kilowattimmar är producenten skattskyldig för all elström som producenten själv producerat och använt.

Om elström som producerats i ett mikrokraftverk eller småskaligt kraftverk överförs via elnätet till konsumtion, överförs skattefriheten inte samtidigt, utan den nättinnehavare som överför elströmmen till konsumtion ska betala skatt för den enligt skatteklass I eller II.

1.1.6 Återbäring av energiskatt inom jordbruket

Den punktskatt som ingår i priset på energiprodukter återbärs till dem som bedriver yrkesmässig växthusodling och jordbruk med stöd av lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006), nedan *lagen om skatteåterbäring inom jordbruket*. Skatteåterbäring betalas för lätt och tung brännolja, biobrännolja och elström som använts i jordbruket och beskattas i Finland.

Växthus kan skaffa elström som beskattas direkt enligt den sänkta skatteklassen II, om växthusodlaren har skaffat en separat elmätare för den elström som används i växthuset. Med hjälp av mätaren kan man exakt fastställa den elström som förbrukats i växthuset och den elström som använts privat. Växthus som drivs yrkesmässigt är dessutom berättigade till den återbäring av energiskatt som beviljas energiintensiva företag.

Till övrigt jordbruk genomförs skattesubventionen för elström genom att skillnaden mellan skatteklasserna I och II återbärs på ansökan. I praktiken motsvarar alltså skatten på elström inom jordbruket industrins elskatteklass II.

Enligt riktlinjerna i regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering utvidgades miljöstyrningen inom energibeskattningen till att omfatta även koldioxidutsläpp inom jordbrukssektorn, som står utanför utsläppshandeln. Till jordbruket återbärs ett belopp som motsvarar energiinnehållsskatten, varvid jordbruket, som en sektor utanför utsläppshandeln, belastas av beloppet av koldioxidskatten. Återbäringen av punktskatt på bränslen som använts i jordbruket är direkt knuten till den energiinnehållsskatt som regleras i bränsleskattelagen. Detta innebär också att ändringar i fråga om energiskatten enligt lagen om skatt på bränslen inte längre förutsätter en särskild ändring i lagen om skatteåterbäring inom jordbruket. Någon motsvarande koppling har inte gjorts i fråga om skatten på elström.

För närvarande är återbetalningen av punktskatt 7,50 cent per liter lätt brännolja och biobrännolja samt 8,56 cent per kilogram tung brännolja. Efter återbäringen återstår att i skatt betala 16,54 cent per liter lätt brännolja och 20,08 cent per kilogram tung brännolja. I fråga om biobrännolja återstår vanligen 8,27 cent per liter att betala. Dessutom ska försörjningsberedskapsavgiften betalas. Återbäringen av punktskatt på elström är 1,55 cent per kilowattimme.

Skatteåterbäringarna betalas för skatteåret på ansökan i efterhand. Återbäringen betalas av Skatteförvaltningen. Behandlingen av ansökningarna är bunden till jordbrukets inkomstskattekärl och tidtabellerna för dem. Ansökningar som gäller brännolja och elström som använts under skatteåret ska lämnas in före utgången av februari månad kalenderåret efter utgången av skatteåret. Samfund och samfälliga förmåner ska dock lämna in sina ansökningar senast fyra månader efter utgången av det skatteår för vilket återbäring söks. När återbäringsbeloppet ändras betalas återbäringen enligt gällande återbäringsbelopp vid tidpunkten för konsumtionen.

Skatteförvaltningen utför tillsyn som gäller återbäringar av energiskatt en gång om året. Tillsynsperioden pågår från ingången av juni till utgången av augusti. Under tillsynsbehandlingen

undersöker man bl.a. att ansökan lämnats in i rätt tid, att sökanden har rätt till återbäring samt att sökanden inte har icke-återbetalda stöd som ska återkrävas och att sökanden inte befinner sig i ekonomiska svårigheter. Återbäringarna betalas till sökandena i månadsskiftet september–oktober.

Det återburna beloppet varierar avsevärt mellan gårdarna, men beloppen är i medeltal små. Den genomsnittliga återbäringen 2016 var ca 880 euro, och ca 17 900 gårdar betalades 50—500 euro i återbäring. Återbäringarna av energiskatt inom jordbruket uppgick till sammanlagt ca 32 miljoner euro för 2016. Av återbäringen stod lätt brännolja för ca 18 miljoner euro och elströmmen för 14 miljoner euro. Dessutom uppgick växthusens direkta skattesubvention för elström till ca åtta miljoner euro, vilket innebär att energiskattesubventionerna till jordbruket uppgick till sammanlagt ca 40 miljoner euro. Återbäringarna betalas i efterskott, vilket leder till att ändringarna i återbäring av energiskatt inom jordbruket inverkar på statsfinanserna huvudsakligen med ett års fördröjning eftersom statsbudgeten är kassaflödesbaserad.

1.1.7 Förhöjd återbäring av energiskatt inom jordbruket för 2017

Statsminister Juha Sipiläs regering beslöt under regeringens förhandlingar om den tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2017 att jordbrukare som lider av de svåra skördeförhållandena hösten 2017 stöds med 25 miljoner euro för att kompensera de höjda maskin- och torkningskostnaderna.

Stödet genomfördes genom systemet för återbäring av energiskatt inom jordbruket som en förhöjd återbäring av energiskatt av engångsnatur. Den förhöjda återbäringen betalades för användningen av lätt brännolja inom jordbruket 2017. Av de energikällor som omfattas av återbäringen av energiskatt hänförde sig användning av lätt brännolja mest exakt till de gårdar som lidit av de svåra väderförhållandena. Genom den förhöjda återbäringen av energiskatt inom jordbruket försöker man ersätta de höjda energikostnaderna och den är därmed egentligen inte ett skadestånd. I praktiken innebär detta också att alla jordbrukare inte får förhöjd återbäring även om de haft skördeskadorna och å andra sidan att alla de som uppfyller villkoren för återbäring får förhöjd återbäring även om de inte har haft skördeskadorna.

Eftersom produktionsbesluten för 2017 huvudsakligen hade fattats innan man fick vetskap om den förhöjda återbäringen, ansågs en engångsåtgärd inte ha några negativa konsekvenser för miljön, men om den ökar förväntningarna på att återbäring av energiskatt kan användas för ekonomiskt stöd i motsvarande fall i framtiden, kan åtgärden påverka jordbrukarnas framtida produktionsbeslut och sålunda minska effekten av miljöstyrningen inom energibeskattningen.

Kommissionen ansåg att Europeiska unionens förutsättningar för bestämmelser om statligt stöd som tillämpas på energiskattesubventioner var uppfyllda eftersom den förhöjda återbäringen betalade för användningen av lätt brännolja inom jordbruket 2017 och eftersom den betalades enligt tidtabellen för de normala återbäringarna för 2017. Den förhöjda återbäringen av energiskatt kunde således betraktas som en temporär ändring av den gällande stödordningen för återbäring av punktskatten på vissa energiprodukter som används inom jordbruket (SA.40798) och inte som ett nytt stöd. Anmälan om införande av den förhöjda återbäringen skulle i enlighet med gruppundantagsförordningen göras till kommissionen inom 20 arbetsdagar efter att stödet trätt i kraft. Kommissionen kunde rikta efterhandskontroll som baserar sig på urval mot det.

Ur Skatteförvaltningens synvinkel blir de administrativa kostnaderna som föranleds av den förhöjda återbäringen små och kräver inte tilläggsresurser. Ansökningarna om återbäring lämnades på normalt sätt in huvudsakligen före utgången av februari. Förhöjd återbäring behövde

inte sökas särskilt, utan återbäringarna betalas i månadsskiftet september–oktober 2018 i samband med den normala återbäringen för 2017.

1.2 Lagstiftningen i EU

1.2.1 Energiskattedirektivet

Beskattningen av bränslen och elström har förenhetligats i rådets direktiv 2003/96/EG om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, nedan *energiskattedirektivet*. Till de energiprodukter som avses i energiskattedirektivet hör bl.a. motorbensin, dieselolja, flytande biodrivmedel, lätt och tung brännolja, naturgas, flytgas, stenkol och elström.

Enligt energiskattedirektivet ska det på energiprodukter som släpps för förbrukning tas ut en minimiskatt som medlemsstaterna, om de så önskar, får överskrida. I energiskattedirektivet föreskrivs också om beskattningsstrukturen, och dessutom om att det är möjligt att bevilja skattenedsättning t.ex. för bränslen som har bättre miljöegenskaper än andra produkter på marknaden eller för bränslen som används för särskilt föreskrivna specialändamål, såsom inom industrin, jordbruket eller kombinerad produktion. En förutsättning för att skattenedsättning ska beviljas är att kvaliteten på eller användningen av den produkt som berättigar till nedsättning övervakas så att skattemyndigheten kan försäkra sig om att förutsättningarna för nedsättningen uppfylls. Utgångspunkten vid beskattningen av elström är att produktionsbränslen är skattefria och att slutprodukten, dvs. elströmmen, beskattas när den överläts för konsumtion.

I beskattningen ska dessutom beaktas bestämmelserna om i synnerhet skattediskriminering och statligt stöd i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EUF-fördraget*. I dessa bestämmelser fastställs begränsningar av och förfarandekrav på användningen av stöd i form av skattenedsättningar. Bestämmelserna i artikel 107 i EUF-fördraget begränsar användningen av statliga stödåtgärder, såsom direkta stöd, skattenedsättningar och skattefrihet, som instrument i den ekonomiska politiken. Trots att energiskattedirektivet möjliggör olika skattenedsättningar ska stödåtgärderna bedömas utifrån EU:s bestämmelser om statligt stöd och skattediskriminering.

Enligt energiskattedirektivet ska även olika biobaserade bränslen, såsom alkohol och fetter, beskattas enligt samma principer som t.ex. fossil motorbensin, dieselolja eller lätt brännolja. Enligt direktivet är det möjligt att under vissa förutsättningar bevilja skattefrihet eller skattenedsättning för biobaserade bränslen. Skattenedsättningen kan endast gälla den del av bränslet eller bränsleblandningen som är helt och hållet biobaserad. Skattenivån på bränslen som innehåller biobaserade produkter kan även vara lägre än den minimiskattenivån på motorbensin eller dieselolja som anges i energiskattedirektivet. Om det är fråga om en bränsleblandning som består av biokomponenter och fossilt bränsle, ska normal skatt på bensin eller dieselolja betalas i fråga om det fossila bränslet. Skattenedsättning kan beviljas endast tidsmässigt begränsat så, att maximitiden för nedsättningen är sex år i sänder. Medlemsstaterna hade möjlighet att införa ett stödprogram under åren 2004—2012. För att undvika ett överstort stöd ska medlemsstaterna anpassa beloppet av skattesubventionen för biodrivmedel exempelvis enligt prisväxlingarna på råolja och biodrivmedel. Dessutom ska till kommissionen årligen rapporteras om de program för skattenedsättning som tillämpas. Ett nationellt införande av ett stödprogram som energiskattedirektivet medger och som är avsett att främja användningen av biodrivmedel förutsätter alltid ett förfarande för statligt stöd enligt EU:s regler och således också att kommissionen godkänner stödåtgärden på förhand. I Finland har detta förfarande tillämpats på biodrivmedel som använts i vissa försöksprojekt.

1.2.2 Bestämmelser om statligt stöd

RP 191/2018 rd

Bestämmelserna i EUF-fördraget begränsar användningen av statligt stöd som instrument i den ekonomiska politiken. Enligt artikel 107 i fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Exempelvis ett direkt stöd, en differentiering av skatten eller beviljande av skattefrihet för en viss produkt uppfyller i allmänhet kriterierna för statligt stöd och förutsätter således i regel kommissionens godkännande.

Enligt huvudregeln ska åtgärder som kan betraktas som statligt stöd anmälas till kommissionen innan de tas i bruk. Syftet med förfarandet med förhandsanmälan är att säkerställa att stöden är förenliga med den gemensamma marknaden, och en stödåtgärd kan inte tas i bruk innan kommissionen har godkänt stödsystemet. Kommissionen har godkänt stöd i synnerhet om stödsystemet kan motiveras exempelvis med miljöskäl. På energibeskattningen tillämpas då de riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd som antagits av kommissionen (2014/C 200/01).

Under vissa förutsättningar kan en energiskattesubvention införas även utan kommissionens förhandsgodkännande. I detta fall är det fråga om en möjlighet att på energiskattesubventioner tillämpa ett förenklat förfarande i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, nedan *gruppundantagsförordningen*. En förutsättning för tillämpningen av gruppundantagsförordningen är att mottagarna av skattenedsättningen väljs på basis av transparenta och objektiva kriterier och att de betalar skatt åtminstone enligt den minimiskattenivå som fastställs i energiskattedirektivet. Enligt gruppundantagsförordningen får stöd inte beviljas för biodrivmedel på vilka distributionsskyldigheten tillämpas. Dessutom ska stödet uppfylla de allmänna villkoren i gruppundantagsförordningen. Trots att ett stöd som hör till gruppundantagsförordningens tillämpningsområde är befriat från förhandsanmälningskyldigheten, utgör stöd som beviljats på basis av den normalt statligt stöd som årligen i efterhand ska anmälas och rapporteras till kommissionen. Kommissionen riktar även tillsynsförfaranden i efterhand mot stöd som omfattas av gruppundantag. Kommissionen säkerställer då att medlemsstaten iakttar gruppundantagsförordningens bestämmelser till alla delar, t.ex. i fråga om kravet på öppenhet eller företags ekonomiska svårigheter. Om stödet är olagligt riskerar det bli återkrävt av stödtagaren. Ett förenklat förfarande enligt gruppundantagsförordningen har tillämpats t.ex. på skattesubventionen vid kombinerad produktion.

Enligt EU:s lagstiftning om statligt stöd och tolkningen av den finns det när det gäller beskattning ett undantag från principen om att en differentiering av skatten kräver kommissionens godkännande. Det går ut på att en beskattningssmässig åtgärd inte betraktas som statligt stöd om åtgärden är förenlig med skattesystemets karaktär och uppbyggnad och om den tillämpas konsekvent t.ex. på alla energiprodukter. Ett exempel på en sådan åtgärd är att skatten differentieras på grundval av en produkts skadliga egenskaper. En produkt som förorsakar mindre skada än andra kan beskattas lindrigare utan att detta betraktas som statligt stöd. Skattegrunden ska emellertid vara objektiv och den ska tillämpas konsekvent på alla konkurrerande produkter. Det energiskattesystem som används i Finland och som bygger på bränslets energiutsläpp, koldioxidutsläpp eller lokala utsläpp grundar sig på ovannämnda princip och anses alltså inte innefatta statligt stöd. När det gäller drivmedel kompletteras energiskattesystemet med en drivkraftsskatt som tas ut av fordon som använder produkter som är lindrigare beskattade än enligt den miljörelaterade skattemodellen.

En utgångspunkt för regleringen av statligt stöd och tillämpningen av den är att obligatoriska åtgärder inte får stödås exempelvis genom skattesänkningar eller andra ekonomiska stödåtgärder. Det här innebär t.ex. att det är förbjudet att främja användningen av biodrivmedel med skattesubventioner, om företagen har ålagts bindande förpliktelser att leverera en viss andel

sådant drivmedel till marknaden. Det att energiskattesystemet inte innefattar någon skattesubvention som ska betraktas som statligt stöd för biodrivmedel möjliggör i Finland en beskattning som beaktar distributionsskyldigheten för biodrivmedel och drivmedlens energiinnehåll och koldioxidutsläpp.

2 Målsättning och föreslagna ändringar

2.1 Livscykelutsläpp från uppvärmningsbränslen

Koldioxidskatten på fossila uppvärmningsbränslen grundar sig enbart på det specifika koldioxidutsläpp som uppstår vid förbränningen av dem. I grunderna för beräkningen av koldioxidskatten på dem beaktas alltså inte de växthusgasutsläpp som uppstår under bränslets livscykel t.ex. i produktionen och vid transporten. Ovan finns en detaljerad genomgång av orsakerna till att man i energibeskattningen av drivmedel redan nu beaktar koldioxidutsläppen under hela livscykeln. Den viktigaste orsaken till att livscykelutsläpp beaktas i koldioxidbeskattningen av drivmedel är att man på detta sätt kan undvika att skattesystemet för drivmedel anses innehålla statligt stöd enligt EU:s regler om statligt stöd. Det är motiverat att motsvarande ändring görs för att säkerställa att även beskattningen av uppvärmningsbränslen är neutral. Behovet av ändringen accentueras av att regeringen slagit fast att det också i fråga om lätt brännolja införs en skyldighet att distribuera biobränslen fr.o.m. ingången av 2021. Eftersom det inte är möjligt att tillämpa distributionsskyldighet och skattenedsättning samtidigt föreslås att det i grunderna för beräkning av koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen görs en precisering som beaktar livscykelutsläppen. Beräkningsgrunden i fråga om lätt och tung brännolja, natur- och flytgas och stenkol samt skattepliktiga bränslen som ersätter dem preciseras så att man vid beräkningen av koldioxidutsläppen tydligare än för närvarande beaktar utsläppen under hela livscykeln och inte bara de utsläpp som uppstår vid förbränningen.

För att utreda vilken källa och hur stora livscykelutsläpp som bör användas för uppvärmningsbränslen beställde finansministeriet en utredning av VTT om växthusgasutsläppen från produktionen av uppvärmningsbränslen under hela livscykeln, VTT Technology 336. I sitt arbete bistods VTT av en inofficiell styrgrupp med medlemmar från arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet och finansministeriet. Enligt VTT:s utredning finns den mest täckande och sakkunniga källan för livscykelutsläpp i rapporten JEC - Joint Research Centre-EUCAR-CONCAWE collaboration, 2014. De produktionsutsläpp som JRC räknat ut är för naturgas 12,7, för flytgas 8,0, för lätt brännolja 15,4, för tung brännolja 6,6 och för stenkol 16,0 gram koldioxid per megajoule. För jämförbarhetens skull ska man i fråga om dessa bränslen samtidigt övergå till att använda de växthusgasutsläpp vid förbränning som JRC använder.

Värmevärdena för stenkol, tung brännolja och flytgas uppdateras samtidigt så att de överensstämmer med de effektiva värmevärdena i Statistikcentralens bränsleklassificering 2018. I fråga om naturgas och andra flytande drivmedel används alltså värmevärdena enligt RES-direktivet från 2009. För lätt brännolja används samma värmevärde som för diesel.

Om livscykelutsläppen beaktas i koldioxidbeskattningen utan att beräkningsgrunderna ändras kommer skattenivåerna att stiga och skatteintäkterna att öka. Eftersom syftet med ändringen inte är att skärpa beskattningen av uppvärmningsbränslen som helhet ska det värde på ett koldioxidton som används vid beräkningen av koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen samtidigt sänkas från nuvarande 62 euro till 52 euro.

Vid fastställandet av koldioxidskatten på skattepliktiga biobaserade uppvärmningsbränslen, närmast biobränslen, beaktas redan nu växthusgasutsläppen från dem under hela livscykeln och en eventuell minskning av växthusgasutsläppen jämfört med fossila bränslen. Det finns således inte något behov av att göra ändringar i fråga om dem. Koldioxidskatten på hållbara

RP 191/2018 rd

första generationens biodrivmedel ska alltså halveras. För andra generationens dubbelt räknade biodrivmedel ska det inte heller i fortsättningen tas ut någon koldioxidskatt.

Som grund för beskattningen av drivmedel används de utsläppsvärden som JRC angett 2011 för koldioxidutsläppen från förbränning och under livscykeln. Eftersom utsläppen från uppvärmningsbränslen beräknas utifrån värdena 2014 är det för tydlighetens och jämlikhetens skull motiverat att också i fråga om drivmedel övergå till att använda de nyaste utsläppsvärdena. I detta sammanhang föreslås det dock inte några ändringar av skattenivåerna för drivmedel eftersom ändringen endast skulle ha en liten inverkan på skattenivåerna för produkterna.

För att trygga råvarutillgången på tallolja för fortsatt förädling föreslås det att skatten på tallolja blir lika stor som skatten på tung brännolja.

Tabell 1 Nyckeltal för de viktigaste bränslena

	Värmevärde		Utsläpp som uppkommit i ett tidigare led, CO ₂ eq/MJ	Utsläpp från förbränning CO ₂ eq/MJ	CO ₂ eq- utsläpp sammanlagt	Varav från för- nybara källor högst
Motorbensin	32	MJ/l	13,8	73,4	87,2	
Diesel	36	MJ/l	15,4	73,2	88,6	
Naturgas	50	MJ/kg	12,7	55,1	67,8	
Biogas	50	MJ/kg				100 %
Etanol	21	MJ/l				100 %
Metanol	16	MJ/l				100 %
MTBE	26	MJ/l				22 %
TAME	28	MJ/l				18 %
ETBE	27	MJ/l				37 %
TAAE	29	MJ/l				29 %
Biodiesel (FAME, RME)	33	MJ/l				100 %
Fischer-Tropsch diesel (XTL)	34	MJ/l				
Fischer-Tropsch diesel (BTL)	34	MJ/l				100 %
Vätebehandlad vegetabilisk olja el- ler animaliskt fett (HVO)	34	MJ/l				100 %
Flygbensin	31,0	MJ/l	13,8	73,4	87,2	
Flygpetroleum	34,2	MJ/l	15,4	73,2	88,6	
Stenkol	24,9	MJ/kg	16	96	112	
Lätt brännolja	36	MJ/l	15,4	73,2	88,6	
Tung brännolja	40,4	MJ/kg	6,6	80,6	87,2	
Flytgas	46,3	MJ/kg	8	65,7	73,7	
Frästorv	9,8	MJ/kg	9,4	107,6	117	
Stycketorv	12,1	MJ/kg	9,4	103,2	112,6	
Torvpellet och torvbrikett	18,0	MJ/kg	9,4	97	106,4	

2.2 Ökning av skatteintäkterna

Samtidigt som det i beskattningen av uppvärmningsbränslen och bränslen för arbetsmaskiner görs ovan avsedda strukturella ändring är målet att måttfullt öka de årliga intäkterna från skatt på dem med 15 miljoner euro av statsfinansiella orsaker. Höjningen genomförs med betoning på koldioxidskatten. Tillsammans med den strukturella skatteändringen ska värdet på ett koldioxidton därmed sjunka från nuvarande 62 euro till 53 euro. Resten av den skattehöjning som behövs inriktas på energiinnehållsskatten som höjs med 0,13 euro per megawattimme.

Skatten på torv sänktes till nuvarande nivå 2016. Efter det har beskattningen av andra fossila bränslen skärpts vid flera tillfällen. Därmed är det möjligt att måttligt höja beskattningen av torv utan att det påverkar t.ex. inmatningsordningen mellan torv och stenkol. Målet är att öka de årliga intäkter som inflyter av energiskatten på torv med 10 miljoner euro, vilket förutsätter att skatten höjs med 1,10 euro från nuvarande 1,90 euro till 3 euro per megawattimme.

De ändringar som förslagen förutsätter förs också in i de skattetabeller som ingår som bilagor till bränsleskattelagen och elskattelagen.

För biodrivmedel i gasform och fast form betalas alltså ingen skatt.

2.3 Kombinerad produktion

Halveringen av koldioxidskatten vid kombinerad produktion försvagar i nuläget styrningen av utsläpp från bränslen som ingår i den miljörelaterade skattemodellen när det gäller kombinerad el- och värmeproduktion. Detta gäller i synnerhet stenkolk och naturgas. På grund av halveringen av koldioxidskatten minskar den nominella skatteskillnaden mellan stenkolk och naturgas från något under tio euro per megawattimme enligt den allmänna skattenivån till ca fem euro per megawattimme, vilket innebär att i kombinerad produktion förlorar naturgasen delvis den skattefördel som följer av den lägre utsläppsnivån i jämförelse med stenkolk. När det gäller andra bränslen enligt skattemodellen har beskattningen av kombinerad produktion ingen stor betydelse eftersom lätt och tung brännolja eller flytgas används endast i ringa omfattning i kombinerad produktion.

I energi- och klimatstrategin har statsminister Juha Sipiläs regering som energipolitiska riktlinjer slagit fast att användningen av stenkolk ska förbjudas och energiskatterna inriktas i synnerhet på koldioxidskatt. Genom att överföra den nuvarande skattesubventionen vid kombinerad produktion från koldioxidskatt till energiinnehållsskatt är det möjligt att skärpa beskattningen av stenkolk vid kombinerad produktion samt öka utsläppsstyrningen vid kombinerad produktion utan att den totala skattebördan vid kombinerad produktion avsevärt ökar.

Utifrån det som sägs ovan föreslås det att halveringen av koldioxidskatten vid kombinerad produktion slopas och att det i energiinnehållsskatten vid kombinerad produktion görs en nedsättning på hundra procent. För att säkerställa att de minimiskattenivåer som anges i energiskattedirektivet uppnås ska det för dubbelt räknade biodrivmedel som används vid kombinerad produktion utöver försörjningsberedskapsavgift tas ut en med 50 procent nedsatt energiinnehållsskatt. Detta är nödvändigt eftersom koldioxidskatten på dubbelt räknade biodrivmedel är noll.

2.4 Lagring av elström

Elmarknaden genomgår just nu en kraftig förändring. En allt större andel av elproduktionen utgörs av väderleksberoende vind- och solkraft. Samtidigt ökar andelen småskalig och decentraliserad elproduktion. Även elkonsumenternas roll håller på att utvecklas från rollen som enbart konsument av elström till en aktiv aktör på elmarknaden t.ex. i egenskap av elproducent eller tjänsteleverantör som deltar i balanshanteringen av nätet. Detta ställer nya slags krav på elsystemets funktion och stabilitet i och med de snabba variationerna i mängden producerad elström. Elsystemet behöver resurser som snabbt reagerar på förändringar i produktionen och efterfrågan och som upprätthåller elsystemets stabilitet.

Lagring av elström är ett sätt att anpassa sig till de situationer som följer av förändringarna på elmarknaden. Avsikten med ett ellager är att fördröja överlåtelsen av elström för konsumtion med vanligen några sekunder eller upp till flera dygn. Genom lagringen av elström är det möjligt att snabbt reagera på variationer i efterfrågan på och produktionen av elström och därmed göra det lättare att hålla elnätet stabilt. Med ett ellager är det också möjligt lagra elström som man skaffat till ett lågt pris på marknaden eller som man producerat själv och som man konsumerar senare när priset på elström är högre.

Den tekniska utvecklingen har gjort det möjligt för olika typer av aktörer att lagra elström i allt större skala i ellager av mycket varierande storlek. Det finns flera olika tekniker för att lagra elström, varav den vanligaste är en ackumulator som baserar sig på en kemisk reaktion, såsom bly- och litiumjonackumulatörer. Även i fråga om andra tekniker är utvecklingen

snabb. När det gäller lagring av elström har utvecklingen varit så snabb att varken EU:s eller nationella elmarknads- eller skatteregler ännu känner till ellager. För närvarande finns det alltså ingen definition av ellager i lagstiftningen. Exempelvis i beskattningen av elström leder detta till vissa situationer där elström blir beskattad två gånger även om utgångspunkten är att elström ska beskattas bara en gång när den överläts för konsumtion.

Utgångspunkten för den definition av ellager som tillämpas i beskattningen ska så långt som möjligt vara att den är teknikneutral så att olika typer av ellager och olika användningssituationer kan beaktas. I detta skede råder det inte full säkerhet om hur den reglering som gäller ellager, deras delaktighet i elmarknaden och tekniken kommer att utvecklas. I elskattelagen föreslås det att ellager i detta skede definieras som ett elektrokemiskt lager där elström lagras innan den överläts för konsumtion. Typiska sådana ellager är t.ex. bly-, litiumjon- och flödesackumulatorer samt kondensatorer. Elström kan också lagras i ett mekaniskt lager, såsom ett svänghjul, men detta ska i detta skede av utvecklingen dock inte betraktas som ett sådant ellager som avses i beskattningen av elström. Det är nödvändigt att följa utvecklingen på området och göra de ändringar som utvecklingen föranleder så att skattelagstiftningen hålls uppdaterad.

I Finland har man velat främja småskalig elproduktion på så sätt att mikroproducerad och småskaligt producerad elström som elproducenten själv konsumerar är fri från skatt. Man har velat genomföra skattefriheten så enkelt som möjligt, men samtidigt möjliggöra skattekontroll, som är en väsentlig förutsättning för att åtgärden ska kunna tas i bruk och för att den ska vara godtagbar både ur nationellt och EU-rättsligt perspektiv. Utifrån dessa utgångspunkter har det för elproducenterna angetts tre olika verksamhetsramar beroende på kraftverkets effekt och mängden producerad elström. Mikrokraftverk står helt och hållet utanför lagstiftningen om skatt på elström, småskalig produktion omfattas av ett förenklat beskattningsförfarande och på övriga elproducenter tillämpas lagstiftningen om skatt på elström fullt ut.

Elproducenter av olika storlek kan ha tillgång till ellager, och dessutom kan elnät eller olika typer av slutanvändare av elström dra nytta av ellager. Skattebestämmelserna om ellager bör också sammanlänkas med och fungera som en del av det nuvarande elskattesystemet som helhet. Om man endast ser till beskattningen av elström finns det totalt olika beskattningssituationer i anslutning till lagring och överföring av elström.

De situationer som ansluter sig till lagring av elström varierar i hög grad beroende på om det är fråga om ett kraftverks, ett elnäts, en tjänsteleverantörs eller en slutanvändarens ellager. Även aktörernas tekniska och ekonomiska utgångspunkter varierar kraftigt t.ex. när det gäller ordnandet av en tillförlitlig mätning av elströmmen. I och med att lagring av elström blir vanligare kan det uppkomma tiotusentals ellager och därigenom nya skattskyldiga. De nya aktörerna är ofta också slutanvändare av elström. Detta innebär en betydande ändring i strävan efter kostnadseffektivitet i punktbeskattningen där endast några få aktörer inom produktionen eller partihandeln beskattas. Det nuvarande systemet för uppbörd av punktskatt är inte uppbyggt så att det lämpar sig för massbeskattning. Den nya vidare krets av skattskyldiga som eventuellt uppstår ökar dessutom avsevärt det administrativa arbetet och behovet av skattekontroll och strider därmed mot målen att förenkla beskattningen. Den primära uppgiften för beskattningen är att säkerställa att insamlingen av skatteintäkterna sker effektivt och tillförlitligt. När det gäller en ackumulator som installeras i anslutning till småskalig produktion eller mikroproduktion föreligger det inte något problem med dubbel beskattning eller så är problemet relativt litet eftersom ackumulatören huvudsakligen laddas med egen produktion och urladdas för egen konsumtion. Dubbel beskattning kan komma i fråga endast i sådana sällsynta fall där ackumulatören laddas från elnätet och urladdas för annat än för egen konsumtion, t.ex. tillbaka till nätet som inmatning, varvid skatt ska betalas på nytt i samband med överlåtelsen från nätet.

Av ovan nämnda skäl har man som utgångspunkt för propositionen lagt fokus på de största redan befintliga problemen i anslutning till beskattningen av lagring av elström. Till dessa hör de ellager där verksamheten har ett nära samband med elnätet eller elproduktionen.

Eftersom de praktiska situationerna vid produktion, distribution och användning av elström är mångfacetterade och aktörernas verksamhetsmodeller olika föreslås det att bestämmelserna om ellager delvis ska vara möjliggörande. Med andra ord ska aktören ha möjlighet att ansöka om tillstånd för skattefritt ellager och tillstånd för innehavare av skattefritt ellager i sådana situationer där ellagrets skattefrihet inte på nedan föreslaget sätt följer direkt av skattelagstiftningen och om aktören bedömer att det är motiverat med tanke på verksamheten.

Den grundläggande utgångspunkten för den föreslagna ändringen är att det blir möjligt att skattefritt överföra elström från elnätet eller elproducenten till ett skattefritt ellager och på motsvarande sätt tillbaka till elnätet och att senare överlåta den för konsumtion och för beskattning i det sammanhanget. Om det inte görs någon ansökan om tillstånd för skattefritt ellager ska överföringen av elström till ellagret vara skattepliktig. När det gäller valfriheten avviker bestämmelserna om ellager i övrigt från de direkt förpliktande bestämmelserna om skatt på elström.

I vissa situationer kan det vara ändamålsenligt att föreskriva att överföringen av elström till ett ellager är skattefri direkt med stöd av lag. Det föreslås att definitionen av elnät i elskattelagen ändras så att ett ellager kan betraktas som en del av elnätet om elströmmen endast överförs mellan elnätet och ellagret. Med andra ord ska elström inte överlåtas direkt för konsumtion ur ellagret. En annan motsvarande situation kan komma i fråga när ett ellager kan betraktas som en del av ett kraftverk. En förutsättning för detta är att ellagret bildar en fast helhet tillsammans med kraftverket med avseende på både placering och funktion. En ändring som gäller detta föreslås i definitionen av kraftverk. I ovan avsedda situationer tillämpas antingen bestämmelserna om elnätet eller bestämmelserna om kraftverk på ellagret även när det gäller överföringen av elström. Det finns alltså inte något behov av att skapa nya administrativa förfaranden för detta.

I andra fall ska aktören ha möjlighet att för sin verksamhet ansöka om tillstånd för innehavare av skattefritt ellager eller tillstånd för skattefritt ellager hos Skatteförvaltningen. Förutsättningar för beviljande av tillstånd är de normala kraven på punktskattetillstånd och ställande av en säkerhet för betalningen av skatterna. En innehavare av ett skattefritt ellager berörs av de normala förpliktelser som gäller för skattskyldiga, såsom deklaraions- och betalningsskyldigheten.

Elström får överföras skattefritt till ett skattefritt ellager och därifrån någon annanstans än för konsumtion. Skatten ska på motsvarande sätt som enligt gällande bestämmelser betalas först när elströmmen överlåts för konsumtion från elnätet eller det skattefria ellagret. Eftersom situationerna i anslutning till lagring av elström varierar så mycket ska också de valda lösningarna variera. Slutresultatet ska dock vara att dubbel beskattning förhindras med så liten administrativ börda som möjligt, utan att beskattningens tillförlitlighet för den skull blir lidande. Detta gäller i synnerhet sådana ellager som utgör en del av ett elnät eller ett kraftverk.

Mest problematisk med tanke på beskattningen av elström är en situation där ett ellager laddas från elnätet och urladdas till elnätet och dessutom laddas med elström som producerats i ett mikrokraftverk eller småskaligt kraftverk och som man själv önskar konsumera skattefritt. Problemet beror på att elström som behandlas olika i skattehänseende då blandas ihop i ellagret. För elström som överförs från elnätet till ett ellager och därifrån överlåts vidare för konsumtion ska det betalas skatt. Å andra sidan är elström som producerats i ett mikrokraftverk eller ett småskaligt kraftverk och som överförs till egen konsumtion skattefri. Dessa elström-

mar med olika ursprung och överföringen av dem till elnätet eller för konsumtion kan i praktiken, åtminstone inte i detta skede av den tekniska och lagstiftningsmässiga utvecklingen, särskiljas från varandra och mätas skilt för sig i ellagret så att beskattningen skulle fungera på rätt sätt. Av denna orsak kan ursprunget till den elström som överläts från ellagret för konsumtion inte klargöras utan den måste beskattas antingen enligt elskatteklass I eller II oberoende av ursprunget.

Aktören ska själv välja den roll som ger den största nyttan på elmarknaden. Med andra ord kan aktören betona verksamheten som tjänsteleverantör på elmarknaden eller den skattefria användningen av elström som aktören själv producerat. Exempelvis den ekonomiska nyttan som en genomsnittlig bostadsfastighet kan få genom invecklade arrangemang i anslutning till lagring av elström är liten på årsnivå, eftersom den energi som säljs på marknaden i realtid för att tillfälligt balansera produktionen och konsumtionen är ringa. Den nytta som egen produktion ger bildas av att man undviker köp av elenergi, överföringsavgifter och elskatt. Småskalig produktion blir alltså inte egentligen lönsam genom försäljning av elström eller genom verksamhet på elmarknaden eftersom producenten som ersättning när elström matas in i nätet får priset på elenergi, vilket är lågt i förhållande till investeringens storlek. Med andra ord kan en småskalig producent genom lagring av elström själv maximera konsumtionen av den självproducerade elströmmen och därigenom den ekonomiska nyttan. Om en ackumulator dessutom används för frekvenshantering, dvs. för att balansera elmarknaden, är en eventuell dubbel beskattning av elströmmen inte ett problem med tanke på den ekonomiska lönsamheten.

Skattelösningarna i anslutning till den föreslagna lagringen av elström löser dock de största och mest akuta problemen i anslutning till dubbel beskattning av elström och ger en bra grund för en utveckling av beskattningen när det finns en klarare bild av elmarknadens funktion, teknikutvecklingen och EU:s och nationella bestämmelser om lagring av elström.

Genom bestämmelserna om beskattning av ellager ändras inte ställningen för dem som deltar i produktionen, överföringen och försäljningen av elström, utan bestämmelser om dem ingår alltså i elmarknadslagstiftningen. Detta innebär att fastställandet av att ett skattefritt ellager utgör en del av elnätet i elskattelagen inte har någon inverkan på vilken aktör på elmarknaden som kan bedriva lagring av elström.

2.5 Förhöjd återbäring av energiskatt inom jordbruket

Statsminister Juha Sipiläs regering beslöt under regeringens förhandlingar om budgetpropositionen för 2019 att jordbrukare som lider av den exceptionella torkan sommaren 2018 stöds, i tillägg till övriga stödåtgärder, med 20 miljoner euro i form av en förhöjd återbäring genom systemet för återbäring av energiskatt inom jordbruket på samma sätt som i fråga om kompensationen för de höjda maskin- och torkningskostnaderna 2017. Den förhöjda återbäringen av energiskatt betalas för lätt brännolja som använts i jordbruket 2018. Av de energikällor som omfattas av återbäringen av energiskatt hänför sig användning av lätt brännolja mest exakt till de gårdar som lidit av de svåra väderförhållandena. Exempelvis tung brännolja används närmast i växthus. Lätt brännolja används vid uppvärmning, med framför allt i traktorer, torkar och andra arbetsmaskiner som används i jordbruket.

Den förhöjda återbäringen av energiskatt betalas enligt tidtabellen för de normala återbäringarna för 2018. Ansökningarna om återbäring lämnas på normalt sätt huvudsakligen in före utgången av februari 2019. Förhöjd återbäring behöver inte sökas särskilt. Ansökningarna registreras i en gemensam databas varefter Skatteförvaltningen utifrån ansökningarna begär kompletteringar och utför tillsyn som gäller återbäringarna av energiskatt en gång om året. Under tillsynsbehandlingen undersöker man bl.a. att ansökan lämnats in i rätt tid, att sökanden har rätt till återbäring samt att sökanden inte har icke-återbetalda stöd som ska återkrävas och att

sökanden inte befinner sig i ekonomiska svårigheter. Tillsynsperioden pågår från ingången av juni till utgången av augusti. Återbäringen betalas på normalt sätt efter den enhetliga utbetalningskörningen och kvittningarna inom skatteuppbörden i månadskiftet september–oktober 2019. Tidtabellen för ansökningarna och utbetalningarna ligger i linje med tidtabellerna för Skatteförvaltningens övriga skatteslag.

En eventuell snabbare utbetalning av skatteåterbäringar inom jordbruket har utretts tillsammans med jord- och skogsbruksministeriet och Skatteförvaltningen. I utredningen konstaterades det att en ändring av den nuvarande processen för ansökning och utbetalning medför betydande risker som kan äventyra funktionen hos hela systemet för återbäring av energiskatt. En tidigareläggning av utbetalningen är inte möjlig.

Vid den förhöjda återbäringen ska EU:s regler om statligt stöd beaktas. Den förhöjda återbäringen av energiskatt ska uppfylla villkoren i artikel 44 i gruppundantagsförordningen och de allmänna villkor som ställs på statliga stöd och genomföras som en förhöjning av de normala återbäringarna och enligt tidtabellen för dem, varvid den kan betraktas som en temporär ändring av den gällande stödordningen för återbäring av punktskatten på vissa energiprodukter som används inom jordbruket på samma sätt som i fråga om den förhöjda återbäringen 2017. Anmälan om införande av förhöjd återbäring ska i enlighet med gruppundantagsförordningen göras till kommissionen inom 20 arbetsdagar efter att stödet trätt i kraft. Kommissionen kan rikta efterhandskontroll som baserar sig på urval mot det.

Eftersom det inte ännu råder full säkerhet om vad resultatet blir av förhandlingarna med kommissionen och om huruvida stödåtgärderna är godtagbara ska det föreskrivas att lagändringen träder i kraft separat vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Lagen om skatteåterbäring inom jordbruket ändras så att det till lagens 4 § fogas ett nytt 3 mom. som tillämpas endast på användning av lätt brännolja i jordbruket under 2018. Enligt momentet ska det för lätt brännolja betalas en förhöjd återbäring som är 7,5 cent per liter.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

3.1.1 Konsekvenser för den offentliga ekonomin

De föreslagna ändringarna kommer att öka statens skatteinkomster med ca 38 miljoner euro på 2019 års nivå.

Intäkterna från skatt på uppvärmningsbränslen och bränslen för arbetsmaskiner kommer att öka med ca 38 miljoner euro, dvs. med cirka fem procent. Intäkterna från skatt på torv utgör ca 10 miljoner euro av ökningen av skatteintäkterna. Intäkterna från skatt på bränslen som används som drivmedel förändras inte. Elimineringen av dubbelbeskattningen av stora ellager bedöms inte ha någon inverkan på skatteintäkterna. På grund av tidpunkten då punktskatten redovisas kommer skatteintäkten att öka med ca 35 miljoner euro 2019.

Höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen kommer att öka beloppet av den skattesubvention som beviljas via skatteåterbäring till den energiintensiva industrin med cirka fem miljoner euro och öka beloppet av den skattesubvention som beviljas via återbäring av energiskatten inom jordbruket med ca 0,4 miljoner euro i årsgenomsnitt. Höjningen av skatten på torv kan dessutom beroende på priset på en utsläppsrätt minska utgifterna för stödet för produktion av el med skogsflis med 0–4 miljoner euro. Om priset på en utsläppsrätt är högre än 23 euro, kommer höjningen av skatten på torv inte att minska utgifterna för skogsflis, som betalas i

RP 191/2018 rd

form av subvention. Nettobeloppet av skattehöjningarnas inverkan på statsfinanserna är därmed ca 33—37 miljoner euro i årsgenomsnitt.

Eftersom företagen ansöker om återbäring av energiskatt efter det att räkenskapsperioden har löpt ut, kommer skattehöjningarna att öka statens årliga energiskatteutgift först från och med 2020. Förslaget om att energiskatterna inom jordbruket ska återbäras till ett förhöjt belopp för 2018 kommer att öka energiskatteutgifterna med 20 miljoner euro 2019.

På längre sikt kommer de föreslagna skattehöjningarnas inverkan på skatteintäkterna att vara mindre i årsgenomsnitt än på 2019 års nivå, eftersom den skattepliktiga förbrukningen av uppvärmningsbränslen bedöms börja sjunka från 2019 års nivå. På 2022 års nivå kommer de föreslagna ändringarna enligt en statisk uppskattning att öka bruttoskatteintäkterna med ca 32 miljoner euro. Eftersom de föreslagna ändringarna kommer att öka incitamenten att tidigare än planerat ersätta kraftverk som använder stenkol med kraftverk som använder skattefria biobränslen, kan skatteändringarna ha en mindre inverkan på den långsiktiga intäkten av punktskatt på bränslen än vad som antas i den statistiska uppskattningen.

De föreslagna skatteändringarna bedöms inte ha någon nämnvärd inverkan på statens övriga indirekta skatteinkomster. Bedömningen utgår från ett antagande om att hushållen kommer att minska sin konsumtion i samma omfattning som den totala intäkten av punktskatt ökar.

3.1.2 Konsekvenser i fråga om skattenivåerna, konkurrenskraften och inmatningsordningen för uppvärmningsbränslen

Viktad enligt skatteutfallet kommer höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen och bränslen för arbetsmaskiner att vara cirka fem procent. I tabell 2 anges det hur de föreslagna ändringarna påverkar bränslenas nominella skattenivåer, uttryckt i samma energienhet och med utgångspunkt i det effektiva värmevärdet för respektive bränsle. När det gäller uppvärmningsbränslen kommer ändringarna i beräkningsgrunderna att förändra de olika bränslenas relativa utsläppsvärden och värmevärden. Trots en moderat allmän skattehöjning kommer den allmänna skattenivån således att sjunka för vissa bränslen. Den allmänna skattenivån för lätt brännolja kommer att stiga med ca 0,5 euro per megawattimme. Den allmänna skattenivån för tung brännolja kommer att sjunka med 1,3 euro per megawattimme medan den allmänna skattenivån för flytgas kommer att sjunka med 0,3 euro per megawattimme. Den allmänna skattenivån för stenkol kommer att sjunka med 0,3 euro per megawattimme, medan den allmänna skattenivån för naturgas kommer att stiga med 0,8 euro per megawattimme. Skattenivån för torv kommer att stiga med 1,1 euro per megawattimme. Fast biomassa och biogas kommer fortfarande att vara befriade från skatt.

Tabell 2. Nominella skattenivåer för uppvärmningsbränslen i förhållande till energinnehållet i bränslet. Skattenivån för kombinerad produktion (CHP) har specificerats.

	Skattenivå, nu-läge €/ MWh		Ny skattenivå €/MWh		Skattehöjning, €/MWh	
	Allmän	CHP	Allmän	CHP	Allmän	CHP
Lätt brännolja, svavelfri	24,4	16,1	24,9	17,3	0,5	1,1
Biobränsle	24,4	16,1	24,9	17,3	0,5	1,1
Biobränsle R	16,1	12,0	16,4	8,8	0,3	-3,2

RP 191/2018 rd

Biobränsle T	7,9	7,9	8,0	4,2	0,1	-3,7
Tung brännolja	25,8	16,8	24,5	16,9	-1,3	0,1
Stenkol	29,5	18,7	29,2	21,5	-0,3	2,9
Naturgas	19,9	13,7	20,7	13,0	0,8	-0,7
Flytgas	22,1	14,8	21,8	14,2	-0,3	-0,7
Torv	1,9	1,9	3,0	3,0	1,1	1,1

De bör noteras att ca 95 procent av den skattepliktiga förbrukningen av stenkol, ca 55 procent av den skattepliktiga förbrukningen av naturgas och ca 70 procent av den skattepliktiga förbrukningen av torv sker inom kombinerad produktion. Till följd av ändringen i skattesubventionen för kombinerad produktion kommer de ändringar som görs i skattenivåerna för stenkol och naturgas att avvika från de ändringar som görs i de allmänna skattenivåerna. Inom den kombinerade produktionen kommer den nominella skattenivån för stenkol att stiga med ca 2,9 euro per megawattimme medan den nominella skattenivån för naturgas sjunker med ca 0,7 euro per megawattimme och den nominella skattenivån för torv stiger med 1,1 euro per megawattimme. På grund av de beräkningsregler som tillämpas i fråga om mängden skattepliktiga bränslen som används inom kombinerad produktion kommer enligt en grov beräkning de ändringar i de effektiva skattenivåerna inom den kombinerade produktionen som är jämförbara med de allmänna skattenivåerna att utgöra ca 80 procent av ändringarna i de nominella skattenivåerna. Den effektiva skattenivån för stenkol kommer således att stiga med ca 2,3 euro per megawattimme medan den effektiva skattenivån för naturgas sjunker med ca 0,6 euro per megawattimme och den effektiva skattenivån för torv stiger med 0,9 euro per megawattimme. De effektiva skattenivåerna för bränslen som används inom kombinerad produktion kommer fortfarande att vara klart lägre än de allmänna skattenivåerna.

De sammanlagda årliga bränslekostnaderna för sådana anläggningar inom den kombinerade produktionen som använder stenkol beräknas stiga med ca 22 miljoner euro, medan bränslekostnaderna för anläggningar som använder naturgas beräknas sjunka med cirka tre miljoner euro. Bränslekostnaderna för sådana anläggningar inom den kombinerade produktionen som använder torv beräknas stiga med cirka sju miljoner euro. Den årliga skattesubventionen för kombinerad produktion beräknas sjunka med ca 17 miljoner euro till ca 96 miljoner euro.

Energiskatten på torv kommer fortfarande inte att motsvara nivån enligt energiskattmodellen. De årliga skatteutgifterna för torv beräknas öka med ca 11 miljoner euro till 189 miljoner euro.

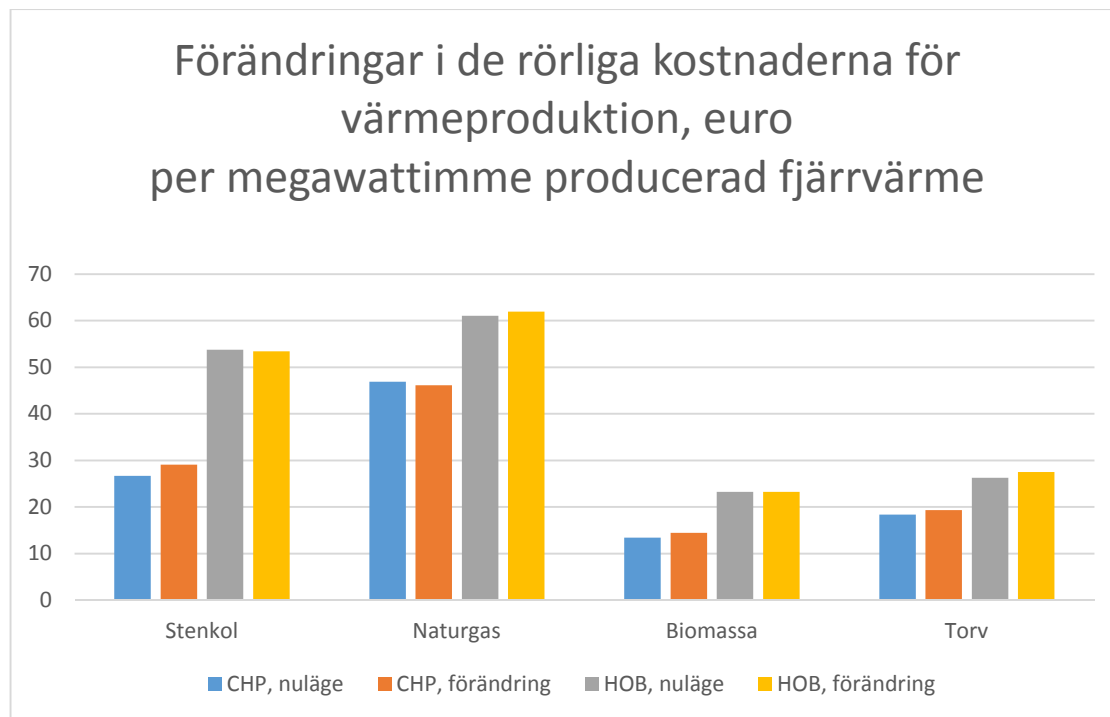
De ändringar i skattenivåerna som föreslås för sådan produktion av kondens som endast producerar elström kommer inte att ha någon kostnadseffekt, eftersom bränslen som används för elproduktion i överensstämmelse med energiskattedirektivet är skattefria och eftersom energiskatten betalas på slutprodukten, dvs. elströmmen. Någon skatt tas inte heller ut för bränslen som används för elproduktion inom kombinerad produktion.

I figur 1 bedöms förändringarna i de rörliga energikostnaderna inom fjärrvärmeproduktionen i fråga om olika bränslen och värmeproduktionsformer i nuläget och efter de föreslagna ändringarna. Naturgasens konkurrenskraft kommer att vara större än stenkolets i den kombinerade produktionen, men stenkol kommer fortfarande att vara ett klart billigare bränsle än naturgas. Torven kommer att vara något mer konkurrenskraftig än stenkolet i den kombinerade produktionen. Dessutom kommer biomassan att vara något mer konkurrenskraftig än torv i den separata värmeproduktionen. I vilken mån biomassans konkurrenskraft i förhållande till torven förbättras i den kombinerade produktionen kommer delvis att bero på priset av en utsläppsrätt, eftersom det stöd som betalas för skogsflis inom elproduktionen är bundet till priset på en ut-

RP 191/2018 rd

släpps rätt och till torvens skattenivå. Med det genomsnittliga priset på en utsläpps rätt i september 2018, dvs. ca 21 euro per ton koldioxid, kommer den föreslagna höjningen av skatten på torv att minska det produktionsstöd som betalas för skogsflis till fullt belopp. Då har höjningen av skatten på torv ingen effekt på konkurrensförhållandet mellan torv och skogsflis i kombinerad produktion. Om priset på en utsläpps rätt stiger till mer än 21,5 euro per ton koldioxid, kommer den föreslagna höjningen av skatten på torv inte längre att minska produktionsstödet för skogsflis till fullt belopp och då kommer också skogsflisen att vara mer konkurrenskraftig än torven. Eftersom effekterna av de föreslagna ändringarna på anläggningarnas och bränslenas rörliga kostnader kommer att vara relativt små jämfört med de nuvarande skillnaderna, kommer ändringarna sannolikt inte att påverka inmatningsordningen inom värmeproduktionen vid de nuvarande kraftverken och med de nuvarande bränslena. De föreslagna ändringarna ökar emellertid incitamenten att tidigare än planerat lägga ned sådana anläggningar för kombinerad produktion som använder stenkol. Ändringarna stöder således regeringens beslut att slopa användningen av stenkol senast 2029. Med de nuvarande bränslepriserna kommer ersättande investeringar sannolikt att främst basera sig på användning av biomassa.

Figur 1. Förändringar i de rörliga energikostnaderna inom fjärrvärmeproduktionen i kombinerad produktion (CHP) och i separat värmeproduktion (HOB) per megawatt-timme producerad fjärrvärme

3.1.3 Konsekvenser för företag

Kostnadseffekten av skatteändringarna kommer att fördelas på olika sektorer i enlighet med tabell 3, när hänsyn tas till den minskande effekten på energikostnaderna av skatteåterbäringen för energiintensiv industri och återbäringen av energiskatt inom jordbruket. Tabellen baserar sig på uppskattningar av bränsleförbrukningen för olika användningsändamål och på antagandet om att skatteändringarna kommer att verkställas till fullt belopp i priserna på energiprodukter och fjärrvärmepriserna. I tabellen har man inte beaktat den minskning av produktionsstödet för skogsflis som föranleds av höjningen av skatten på torv, och inte heller den förhöjda återbäringen av energiskatt inom jordbruket som betalas för 2018, som uppgår till sammanlagt 20 miljoner euro.

I förhöjd återbäring av energiskatt inom jordbruket betalas 7,5 cent per liter lätt brännolja. Den genomsnittliga förhöjda återbäringen uppskattas vara ca 550 euro. En förhöjd återbäring kommer att riktas också till sådana jordbruksidkare vars ekonomi har försämrats endast lite, eller som inte alls har försämrats, på grund av de exceptionella väderleksförhållandena.

Tabell 3. Fördelning av skatteändringarna enligt sektor, miljoner euro

Industrin	1,8
Byggverksamhet	2,6
Trafik	1,0
Jord- och skogsbruk	1,7
Övriga arbetsmaskiner	0,8
Individuell husuppvärmning	4,0
Fjärrvärmesektorn	21,2
Sammanlagt	33

3.1.4 Konsekvenser för hushållen

Efter den föreslagna skattehöjningen kommer konsumentpriset på lätt brännolja att stiga med ca 0,6 cent per liter, dvs. med ca 0,6 procent. Bränslekostnaderna för ett egnahemshus med oljeuppvärmning kommer att stiga med ca 14 euro per år. Som en följd av de ändringar som föreslås i fråga om de övriga uppvärmningsbränslena kommer konsumentpriset på fjärrvärme att stiga i de större städerna i södra Finland med 0—3 procent beroende på typen av fjärrvärmeverk och urvalet bränslen som anläggningarna använder. Uppvärmningskostnaderna för ett egnahemshus med fjärrvärme med en genomsnittlig produktionsbränslestruktur för fjärrvärme kommer att stiga med ca 14 euro per år.

Enligt uppskattning är den direkta inflatoriska inverkan av skatteändringarna under 0,005 procent, vilket innebär att förändringen av konsumentprisindex förutspås vara under 0,005 procentenheter större än den skulle vara utan höjningen.

Hur höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen påverkar de olika inkomstdecilernas disponibla inkomster har bedömts med stöd av materialet i Statistikcentralens konsumtionsundersökning från 2016. I relation till de disponibla inkomsterna är den direkta inverkan av skattehöjningarna liten, mindre än 0,01 procent, i alla inkomstdeciler. En bedömning som baserar sig på en konsumtionsundersökning är emellertid endast riktgivande, eftersom den innehåller osäkerhetsfaktorer. I den kalkyl som lagts fram ingår ett antagande om att höjningarna av bränsleskatterna kommer att påverka boendekostnaderna via en höjning av priserna på bränslen och fjärrvärme och indirekt via en höjning av skötselvederlagen och varmvattenavgifterna. I kalkylen har inte beaktats de eventuella indirekta verkningarna av skattehöjningarna på hyrorna eller på priserna för andra nyttigheter med undantag av varmvattenavgiften. Verkningarna av de föreslagna ändringarna på marknadshyrorna kommer sannolikt att vara små, eftersom marknadshyrorna inte bestäms på basis av kostnaderna. Samtidigt kan de föreslagna ändringarna i någon mån höja de hyror som bestäms på basis av kostnaderna, exempelvis hyrorna för sådana hyresbostäder som omfattas av räntestöd.

3.2 Samhälleliga konsekvenser

3.2.1 Konsekvenser för elförsörjningen

De föreslagna ändringarna i skatterna på uppvärmningsbränslen kan medföra att sådana anläggningar för kombinerad produktion som använder stenkol avvecklas tidigare än planerat. Detta kan försämra flexibiliteten i elsystemet och leveranssäkerheten vid perioder av toppförbrukning av el, om den värmeproduktionskapacitet som faller bort ersätts med separat värmeproduktion. För närvarande är det emellertid osäkert huruvida de ersättande investeringarna i

så fall kommer att göras i anläggningar för kombinerad produktion eller i separata värmekraftverk. De föreslagna ändringarna kommer inte i nämnvärd grad påverka skillnaderna i lönsamheten för olika produktionsformer. Pöyry Management Consulting Oy genomförde våren 2018 på uppdrag av arbets- och näringsministeriet utredningen ”Kivihillen käytön kieltämisen vaikutusten arviointi” (Bedömning av konsekvenserna av ett förbud mot användning av stenkol). I utredningsrapporten bedömde företaget att de anläggningar för kombinerad produktion som använder stenkol i huvudsak kommer att ersättas av värmeverk. Enligt Pöyrys bedömning är emellertid den flexibilitet som den norska och svenska vattenkraften ger en nyckelfaktor i det nordiska elsystemet. Enligt bedömningen ger således elförsörjningen för närvarande inte anledning till oro.

Elimineringen av dubbelbeskattningen av ellager kommer att öka incitamenten att investera i ellager. Detta kan vara av betydelse när produktionen av väderberoende kraftslag såsom vind- och solkraft ökar. En ökad användning av ellager kan i framtiden göra det möjligt att matcha produktionstopparna med förbrukningstopparna, vilket kommer att göra elsystemet mer flexibelt och öka leveranssäkerheten.

3.2.2 Konsekvenser för klimatmålen och klimatåtagandena

Av de föreslagna skattehöjningarna kommer cirka två tredjedelar att riktas till utsläppshandelssektorn, för vilken det har ställts ett gemensamt EU-övergripande mål för utsläppsminskningar. Konsekvenserna av de föreslagna ändringarna på de beräknade utsläppen inom EU:s utsläppshandelssektor beror på huruvida antalet utsläppsrätter i omlopp minskar om stenkolet ersätts med biomassa eller naturgas tidigare än planerat. Utsläppen inom utsläppshandelssektorn kommer att minska med motsvarande mängd, om antalet utsläppsrätter minskar exempelvis genom att utsläppsrätter annulleras i marknadsstabilitetsreserven. Om antalet utsläppsrätter inte minskar, förblir utsläppen inom utsläppshandelssektorn oförändrade.

Av de föreslagna skattehöjningarna riktas cirka en tredjedel till ansvarsfördelningssektorn, som står utanför utsläppshandeln. I fråga om ansvarsfördelningssektorn har man i EU kommit överens om ett bindande åtagande om utsläppsminskning för varje medlemsland. När det gäller bränslen för arbetsmaskiner och uppvärmningsbränslen påverkas de beräknade utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn i Finland i synnerhet av användningen av lätt brännolja i arbetsmaskiner och i den individuella uppvärmningen av byggnader. Deras andel av utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn är sammanlagt cirka 15 procent. Höjningen av skatten på lätt brännolja kommer således att främja genomförandet av Finlands åtagande om utsläppsminskning. Verkningarna på de beräknade utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn blir emellertid sannolikt små, eftersom priset på lätt brännolja bedöms stiga ganska måttligt.

3.3 Miljökonsekvenser

De föreslagna ändringarna kommer att öka incitamenten att tidigare än planerat lägga ned sådana anläggningar för kombinerad produktion som använder stenkol. Den utveckling där stenkolet ersätts med biomassa kommer tillfälligt att öka utsläppen av växthusgaser, eftersom utsläppen från förbränningen av biomassa är större än utsläppen från förbränning av stenkol. De långsiktiga konsekvenserna för växthusgasutsläppen kommer att bero på det intervall som granskas, på hur utsläppshandelsmekanismen reagerar på de nationella styråtgärderna samt på hur den eventuella ökade användningen av biomassa påverkar mängden koldioxid som är bunden i skogarna, i marken och i träprodukter.

Nästan alla anläggningar för kombinerad produktion och anläggningar för separat värmeproduktion omfattas av EU:s utsläppshandel. I utsläppshandeln är emissionsfaktorn för biomassa noll. För att använda biomassa behövs således inga utsläppsrätter. Om stenkol eller torv ersätts

med biomassa, kommer detta att minska utsläppen av växthusgaser på EU-nivå under det utvalda granskningsintervallet, om utsläppen av växthusgaser från användningen av biomassa är mindre än utsläppen från användningen av de fossila bränslen som biomassan har ersatt, och om antalet utsläppsrätter inom utsläppshandelssektorn minskar exempelvis genom annullering av utsläppsrätter i marknadsstabilitetsreserven. Att stenkol eller torv ersätts med biomassa kommer å andra sidan inte nödvändigtvis att minska växthusgasutsläppen på EU-nivå, om inte antalet utsläppsrätter i omlopp inom utsläppshandelssektorn minskar i motsvarande grad. Den faktiska koefficienten för biomassa-utsläppen är 109,6 gCO₂/MJ och för stenkol 93,3 gCO₂/MJ men bränning av biomassa producerar inte beräkningsmässiga växthusutsläppen, då man försöker att ta hänsyn till utsläppen redan i utsläppberäkningar för lantbrukssektorn.

De föreslagna skattehöjningarna kommer att öka incitamenten att minska förbrukningen av lätt brännolja inom ansvarsfördelningssektorn. Verkningarna på förbrukningen av och utsläppen från lätt brännolja kommer emellertid sannolikt att bli små, eftersom priset på lätt brännolja bedöms stiga ganska måttligt.

Förslaget om att genomföra en ytterligare förhöjning av återbäringen av energiskattesubventionen inom jordbruket kommer att öka jordbruksidkarnas förväntningar på att återbäringarna inom jordbruket används som ekonomiskt stöd till lantbruket. Då kan den föreslagna höjningen av återbäringen jämfört med 2018 eventuellt påverka de produktionsbeslut som aktörerna inom jordbruket fattar i framtiden, och därmed dämpa energibeskattningsens miljöstyrande effekt.

Elimineringen av dubbelbeskattningen av ellager kommer att öka incitamenten att investera i ellager. En betydlig ökning av användningen av ellager kan i framtiden leda till att man under höglastperioder inte behöver starta upp de mest förorenande produktionsformerna, utan förbrukningstopparna kan jämnas ut med el som matas in i nätet från ellagren.

3.4 Konsekvenser för myndigheterna

De ändringar som föreslås i fråga om lagring av el kommer i någon mån att öka antalet skattskyldiga för elskatt och i synnerhet i det inledande skedet medföra ökad rådgivning och behandling av tillståndsansökningar i samband med detta. I övrigt påverkar inte de föreslagna ändringarna av skattenivåerna myndigheternas verksamhet på annat sätt än i form av engångskostnader för informationssystem.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet och Skatteverket.

Propositionen har varit på remiss. Yttranden har lämnats av Ålandslandskapsregering, Finlands Näringsliv EK, Finsk Energiindustri rf, Fortum Power and Heat Oy, Fortum Abp, Fingrid Oyj, Gasum Oy, Helen Ab, Finlands Fastighetsförbund rf, Koneyrittäjien liitto ry, Jord- och Skogsbruksproducenternas Centralförbund MTK, Skogsindustrin rf, Lokalkraft rf, jord- och skogsbruksministeriet, Finlands Biogasförening rf, Suomen Kaasuyhdistys, Finlands naturskyddsförbund rf, Finlands Egnahemsförbund rf, Företagarna i Finland rf, Svenska lantbruksproducenternas centralförbud r.f., Teknologindustri rf, Skatteförvaltningen, Skattebetalarnas Centralförbund rf, arbets- och näringsministeriet samt miljöministeriet.

I samtliga yttranden understöddes slopandet av dubbelbeskattningen i samband med ellager. I vissa yttranden önskade man att regleringen utsträcks till att omfatta också andra ellager än

elektrokemiska ellager. Dessutom uttrycktes det önskemål om att även mindre ellager tas med i systemet.

De ändringar som gäller skatten på uppvärmningsbränslen består av skattehöjningar och strukturella ändringar. Remissinstanserna förhöll sig i regel negativt till skattehöjningar, eftersom de medför ytterligare kostnader för näringslivet och för konsumenterna. Samtidigt hade man förståelse för höjningar med tanke på deras styrande verkan på utsläppen. Det fanns rentav önskemål om större höjningar, i synnerhet för torvproduktionens del. Det ansågs också att skattehöjningarna försämrar konkurrenskraften för den kombinerade produktionen av el och värme och för fjärrvärmens. Dessutom ansågs det att energiskatten som styrmedel överlappar med utsläppshandeln och därför försämrar utsläppshandelns effektivitet.

Den ändring som innebär att skattesubventionen för kombinerad produktion ändras från en halvering av koldioxidskatten till en sänkning av energiinnehållsskatten ansågs i princip vara bra och motiverad, eftersom den i någon mån kommer att förbättra naturgasens konkurrenskraft i förhållande till stenkol och därmed är förenlig med miljömålen. I flera yttranden önskade man att naturgasen hade gynnats mera.

Också förslaget om beaktande av livscykelutsläppen vid beskattningen av uppvärmningsbränslen fick ett brett understöd, och förslaget ansågs vara förenligt med miljömålen. Det som man noterade var att livscykelutsläpp inte kan fastställas särskilt noggrant för varje produkt utan att mer allmängiltiga utredningar måste användas.

Förslaget om en extra återbäring av energiskatt inom lantbruket fick ett rätt blandat mottagande. Majoriteten av yttrandena var kritiska till förslaget, eftersom uppfattningen var att det kan minska energibeskattningsens miljöstyrande verkan och är felaktigt inriktat med tanke på behovet av stöd. I vissa utlåtanden föreslogs det att subventionen utvidgas till flytgas, och man betonade vikten av en påskyndad tidsplan för utbetalningarna.

En del preciseringar har gjorts i propositionen utgående från remissvaren. På de grunder som nämns i propositionen föreslås emellertid inte sådana mer övergripande ändringar som förs fram i yttrandena.

Utkastet till proposition har sänts till landskapet Åland. Landskapet har emellertid inte kunnit yttra sig om propositionen, eftersom det inte har förfogat över en komplett svensk översättning av den. Utkastet till regeringsproposition har även sänts till rådet för bedömning av lagstiftningen.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om punktskatt på flytande bränslen

1 §. I 1 mom. finns bestämmelser om energiinnehållsskatt och koldioxidskatt som uppbärs för bränslen som punktskatt. I momentet finns också bestämmelser om att koldioxidutsläppen under bränslets hela livscykel ska beaktas vid beräkningen av koldioxidskatten på motorbensin och dieselolja och på ersättande biobaserade bränslen. Momentet föreslås bli ändrat så att de ekvivalenta växthusgasutsläppen under bränslets hela livscykel ska beaktas också i fråga om andra drivmedel än de som avses ovan, när koldioxidskatten beräknas. Bland de uppvärmningsbränslen, bränslen för arbetsmaskiner samt bränslen för kraftverk som hör till tillämpningsområdet för lagen ska ändringen gälla lätt brännolja, tung brännolja, biobrännolja samt flytgas. Genom den föreslagna ändringen kommer livscykelräkningen att vara tydligare och mer transparent också inom koldioxidbeskattningen av uppvärmningsbränslen. Paragrafen kvarstår i övrigt oförändrad.

2 §. I 1 punkten definieras begreppet flytande bränslen. I 10 punkten definieras begreppet bensin för små motorer. De hänvisningar till varukoder i tulltariffen som ska tillämpas på de energiprodukter som avses i energiskattedirektivet har uppdaterats genom kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/552 om uppdatering av hänvisningarna i rådets direktiv 2003/96/EG till nummer i Kombinerade nomenklaturen för vissa produkter. Att hänvisningarna uppdateras är nödvändigt för att säkerställa att systemet för datorbehandling av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor fungerar smidigt. Den uppdatering av hänvisningar som ingår i genomförandebeslutet ändrar inte minimiskattenivåerna enligt energiskattedirektivet. Uppdateringen innebär inte heller att energiprodukter stryks eller läggs till. Beslutet är direkt tillämpligt och gäller från och med den 15 september 2018. I paragrafen föreslås ändringar av teknisk natur som gäller vissa varukoder. De föreslås att hänvisningarna i 1 punkten underpunkt h och i 10 punkten ändras så att de motsvarar de uppdaterade varukoderna.

2 b §. I 1 mom. finns bestämmelser om tillämpningen på flytande bränslen av det tillsyns- och överföringssystem som regleras i 4, 8 och 9 kap. i punktskattelagen (182/2010). På grund av uppdateringen av de varukoder i tulltariffen som tillämpas på sådana energiprodukter som avses i energiskattedirektivet föreslås det att 1 mom. 3 och 8 punkten i paragrafen ändras.

4 § och bilagan. I paragrafen finns bestämmelser om punktskatt och försörjningsberedskapsavgift som ska betalas för bränslen enligt den till lagen bifogade skattetabellen. I skattetabellen fastställs individuella skattenivåer för vissa centrala flytande bränslen.

I 2 mom. finns bestämmelser om skattesubvention för sådana bränslen som används i kombinerad produktion. Syftet med sänkningen av koldioxidskatten är att minska den överlappningen av energibeskattningen och utsläppshandelssystemet som styrmedel och att förbättra den kombinerade produktionens konkurrenskraft i förhållande till den separata värmeproduktionen. I syfte att effektivisera styrningen av utsläppen och skapa incitament att avstå från stenkolk föreslås det att sänkningen av koldioxidskatten med 50 procent slopas och ersätts med en sänkning av energiinnehållsskatten med 7,63 euro per megawattimme. Den ändring som gäller skattesubventioneringen av kombinerad produktion genomförs lagtekniskt så att man i stället för att sänka energiinnehållsskatten med ett eurobelopp sänker energiinnehållsskatten med 100 procent. Detta motiveras av att man i den skattetabell som utgör bilaga till bränsleskattelagen för tydlighetens skull har omvandlat beloppet av energiinnehållsskatten till en beskattningsbar enhet enligt bränsleslag. En energiinnehållsskatt på 7,5 euro per megawattimme för uppvärm-

ningsbränslen innebär således i skattetabellen en skatt på 7,5 cent per liter för lätt brännolja, 8,56 cent per kilogram för tung brännolja och 9,58 cent per kilogram för flytgas.

För bränslen ska det tas ut skatt enligt den minimiskattnivå som anges i energiskattedirektivet. Enligt skattemodellen är dubbelräknade bibränslen i produktgrupp T helt befriade från koldioxidskatt. Om energiinnehållsskatten på produkterna i den produktgruppen i enlighet med propositionen sänks med 100 procent, blir produkterna helt skattefria. För att säkerställa att det också för bibränslen i produktgrupp T tas ut skatt åtminstone i den omfattning som energiskattedirektivet kräver, föreslås det att energiinnehållsskatten på bibrännolja och bioflytgas i produktgrupp T sänks med 50 procent. Också i fråga om stödet för kombinerad produktion kräver bestämmelserna om statligt stöd att man säkerställer att miniminivåerna enligt energiskattedirektivet iakttas. Beskattningen av bibränslen i produktgrupp T som används i kombinerad produktion lindras i någon mån jämfört med nuläget. Detta beror på att de redan i princip i egenskap av produkter som är befriade från koldioxidskatt för närvarande inte alls gynnas av den halvering av koldioxidskatten som tillämpas på kombinerad produktion.

Den ändring som föreslås i lagens 1 § och som gäller beaktandet av utsläppen under hela livscykeln vid koldioxidbeskattningen av uppvärmningsbränslen kommer att höja skatterna på uppvärmningsbränslen. Avsikten är inte att höja de genomsnittliga skatterna på uppvärmningsbränslen på grund av denna ändring. Därför föreslås det att värdet per ton koldioxid, som utgör beräkningsgrunden för koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen, sänks. Värdet per ton koldioxid påverkas emellertid av den höjning av skatten som genomförs samtidigt och som i huvudsak riktas mot koldioxidskatten. Det föreslås att i skattetabellen görs de ändringar i skattenivåerna som föranleds av höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen, beaktandet av utsläppen under hela livscykeln och uppdateringen av utsläppsvärdena för koldioxid vid förbränning.

1.2 Lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

1 §. I 1 mom. finns bestämmelser om bl.a. energiinnehållsskatt och koldioxidskatt som uppbärs för bränslen som punktskatt. Eftersom skatten på el, tallolja och bräntorv inte baseras sig på produktens energiinnehåll eller koldioxidutsläpp, uppbärs för dessa produkter som punktskatt en energiskatt. I koldioxidskatten på stenkol och naturgas beaktas inte koldioxidutsläppen under deras hela livscykel. Momentet föreslås bli ändrat så att de ekvivalenta koldioxidutsläppen under bränslets hela livscykel beaktas också i koldioxidskatten på stenkol och naturgas. En motsvarande ändring föreslås för lätt brännolja och tung brännolja och för flytgas, vilka hör till tillämpningsområdet för bränsleskattelagen. Som en följd av förslagen kommer bränslenas livscykelutsläpp att beaktas på ett enhetligt sätt i beskattningen av alla sådana drivmedel och uppvärmningsbränslen vars beskattning grundar sig på koldioxidutsläpp vid förbränning och på koldioxidprissättningen.

I 3 mom. finns bestämmelser om elström som inte omfattas av elskattelagen, exempelvis elström som produceras i ett mikrokraftverk och som producenten själv förbrukar. På elström som överförs från ett mikrokraftverk till elnätet tillämpas emellertid bestämmelserna i elskattelagen, eftersom elströmmen då övergår till att utgöra en del av det allmänna systemet för beskattning av el. Bestämmelserna om beskattning av el föreslås bli ändrade så att ellager beaktas vid beskattningen. På samma sätt som elström som produceras i ett mikrokraftverk och som överförs till elnätet bör också elström som överförs till ett ellager eller ett skattefritt ellager bli en del av det allmänna systemet för beskattning av el. Av ovannämnda skäl och för att tydliggöra de olika aktörernas situation föreslås det att bestämmelserna i elskattelagen ska tillämpas också på elström som överförs från ett mikrokraftverk till ett ellager eller ett skattefritt ellager.

2 §. I paragrafen ingår de definitioner som används i lagen.

Definitionen av ett elnät i 4 punkten föreslås bli preciserad genom en hänvisning till den nya elmarknadslagen och bestämmelserna om elnätstillstånd i den lagen. För närvarande finns det ingen definition av ellager i elmarknadslagstiftningen. Andra öppna frågor är regleringen av marknaden för ellagringsverksamhet och eventuella tillstånds-, anmälnings- eller godkännandeförfaranden som behövs i fråga om lagring av el. Till denna del väntar elmarknadslagstiftningen på att EU-bestämmelserna ska preciseras. Samtidigt föreslås det att definitionen av elnät i elskattelagen utvidgas i fråga om sådana ellager som är anslutna till nätet. Enligt förslaget ska som elnät också betraktas en helhet som består av ett elnät och ett ellager, i de fall där ett eller flera ellager varifrån elström inte direkt eller indirekt överläts för konsumtion har anslutits till elnätet. Med andra ord är ellagret kopplat till elnätet så att elström endast kan överföras mellan elnätet och ellagret. Med den föreslagna lösningen kommer beskattningen av el att ske på samma sätt som den hittills sker i fråga om elnät. Aktörerna kommer inte heller att för dessa elöverföringar behöva söka ett sådant tillstånd för skattefritt ellager som föreslås i 5 d-punkten eller ett sådant tillstånd för innehavare av skattefritt ellager som föreslås i 5 e-punkten. Enligt förslaget ska nätinnehavaren i denna situation ansvara för såväl beskattningen av elnätet som för beskattningen av ellagret. Lösningen är administrativt enkel och den har inga konsekvenser för den övriga regleringen av elmarknaden.

I paragrafen föreslås i nya 5c—5e-punkter definitioner av ellager, skattefritt ellager och innehavare av skattefritt ellager. Enligt 5 c-punkten ska med ellager avses en funktionell helhet bestående av apparater, maskinerier och byggnader avsedda för kortvarig elektrokemisk lagring av el. Typiska ellager är bly- och litiumbatterier samt kondensatorer med nödvändig kringutrustning som t.ex. växelriktare, transformatorer och skyddsautomatik. I 5 d-punkten föreslås en definition av ett skattefritt ellager. Med detta ska avses ett ellager för vilket Skatteförvaltningen har beviljat tillstånd för skattefri lagring av el. Som skattefritt ellager ska emellertid inte betraktas ett ellager som utgör en del av ett elnät som avses i 4 punkten eller en del av ett kraftverk som avses i 12 punkten och för vilket det därmed inte heller kan utfärdas tillstånd för skattefritt ellager. Överföringar av el från ett elnät till ett ellager som är anslutet till elnätet och därifrån tillbaka till elnätet föreslås vara skattefria, eftersom de betraktas som överföringar inom nätet. På motsvarande sätt ska överföringen av el från ett kraftverk till kraftverkets eget ellager vara skattefri. Med stöd av de andra bestämmelserna i lagen ska elström få överföras skattefritt till ett ellager även från nätet, när ellagret finns i anslutning till elproducentens kraftverk. Överföring av el från elnätet till ett småskaligt kraftverk eller mikrokraftverk eller till ellagret för ett sådant kraftverk ska inte vara skattefri.

I 5 e-punkten föreslås en definition av en innehavare av ett skattefritt ellager. Med begreppet ska avses den som Skatteförvaltningen har beviljat tillstånd att i sin förvärvsverksamhet lagra el i ett skattefritt ellager. Till innehavarens skattefria ellager ska el få överföras skattefritt. En elproducent ska således skattefritt få överföra el från ett kraftverk och en nätinnehavare skattefritt få överföra el från ett elnät. På motsvarande sätt ska den som innehar ett skattefritt ellager skattefritt få överföra el tillbaka till elnätet. Skatt ska betalas först när elström överläts för konsumtion i elnätet. Om el överförs från ett skattefritt ellager till ett hushåll eller till industri för direktkonsumtion, ska således innehavaren av det skattefria ellagret betala punktskatt på elströmmen antingen enligt skatteklass I eller skatteklass II. Om el överförs från ett skattefritt ellager till ett ellager för vilket det inte har beviljats tillstånd för skattefritt ellager, är överföringen skattepliktig.

I 12 punkten föreskrivs det om kraftverk. Med kraftverk avses en på ett visst område verkande funktionell helhet vars syfte är att producera el eller el och värme. I överensstämmelse med ändringen i 4 punkten föreslås definitionen av ett kraftverk bli ändrad så att med kraftverk även ska avses lagring av el i ellager på ett kraftverksområde. Ellagret ska anses utgöra en del

av kraftverket när kraftverket och ellagret i geografiskt och funktionellt hänseende bildar en nära sammanhängande helhet. Detta överensstämmer redan med gällande praxis inom beskattningen. Ett ellager i anslutning till ett mikrokraftverk eller småskaligt kraftverk på exempelvis området för en egnahems-, rad- och höghusfastighet ska enligt denna definition utgöra en del av mikrokraftverket eller det småskaliga kraftverket.

Med den föreslagna lösningen kommer beskattningen av el i fråga om ett ellager som finns i anslutning till ett kraftverk ske på samma sätt som hittills i fråga om elproducenter av olika storlekar. Aktörerna kommer inte heller att behöva söka ett sådant tillstånd för skattefritt ellager som föreslås i 5 d-punkten eller ett sådant tillstånd för innehavare av skattefritt ellager som föreslås i 5 e-punkten. Enligt förslaget ska elproducenter och småskaliga producenter i denna situation ansvara för såväl beskattningen av kraftverket som för beskattningen av det ellager som finns i anslutning till kraftverket. Lösningen är administrativt effektiv och enkel och den har inga konsekvenser för regleringen av elmarknaden. Den föreslagna definitionen av ett kraftverk täcker elproducenter samt ellager vid mikrokraftverk och småskaliga kraftverk.

4 § och bilagan. I paragrafen finns bestämmelser om punktskatt och försörjningsberedskapsavgift som ska betalas för de bränslen som omfattas av tillämpningsområdet för lagen och som anges i den skattetabell som utgör bilaga till lagen. I skattetabellen fastställs individuella skatteinivåer för vissa centrala bränslen.

I 3 mom. sägs det att om stenkol eller naturgas används i kombinerad el- och värmeproduktion är koldioxidskatten hälften av det som anges i skattetabellen. På motsvarande sätt som i bränsleskattelagen föreslås det att skattesubventionen för kombinerad produktion ändras från en sänkning av koldioxidskatten till en sänkning av energiinnehållsskatten. Lagtekniskt ska ändringen i detta skede genomföras som en nedsättning med 100 procent av den energiinnehållsskatt som anges i skattetabellen. En energiinnehållsskatt på 7,5 euro per megawattimme innebär i skattetabellen en energiinnehållsskatt på 7,5 euro per megawattimme för naturgas och en energiinnehållsskatt på 53,13 euro per ton för stenkol. Eftersom det i överensstämmelse med den miljöbaserade modellen inte tas ut någon energiinnehålls- eller koldioxidskatt på torv, och eftersom energiskatten på torv är betydligt lindrigare än skatten på andra fossila bränslen, beviljas det ingen sänkning av skatten på torv på den grunden att torv används i kombinerad produktion. Det finns andra arrangemang för lindrigare beskattning av kombinerad produktion som också kan tillämpas på torv.

På motsvarande sätt som i ändringen av bränsleskattelagen föreslås det att koldioxidutsläppen under bränslets hela livscykel ska beaktas vid beräkandet av skattegrunden för uppvärmningsbränslen som omfattas av den föreslagna lagen. Utsläppen ska värderas enligt de senaste forskningsrönen.

Det föreslås att i skattetabellen i bilagan i fråga om sådana uppvärmningsbränslen som omfattas av koldioxidskatt görs de justeringar som föranleds av de ovannämnda ändringarna i skattegrunderna samt av höjningarna av skatterna på stenkol, torv och tallolja.

5 §. I paragrafen föreskrivs det om dem som är skyldiga att betala punktskatt. I 5 punkten föreslås bestämmelser om en ny kategori av skattskyldiga, nämligen innehavare av skattefria ellager. På sådana innehavare ska tillämpas vad som i punktskattelagen föreskrivs om skattskyldiga som deklarerar per skatteperiod.

6 §. I paragrafen föreskrivs om grunderna för bestämmande av punktskatt på elström.

I 1 mom. 3 och 4 punkten görs en teknisk ändring. Till momentet föreslås bli fogad en ny 5 punkt med bestämmelser om att skatten för en innehavare av ett skattefritt ellager påförs inne-

RP 191/2018 rd

havaren utifrån den mängd el som innehavaren överlåter för konsumtion, dvs. i regel för slutanvändaren, enligt skatteklass I eller skatteklass II. Också överföring av el från ett skattefritt ellager till ett ellager eller till ett mikrokraftverk eller småskaligt kraftverk ska vara skattepliktig, eftersom sådan överföring, till skillnad från t.ex. överföring till ett elnät eller till ett annat skattefritt ellager, inte är skattefri enligt 7 §. Innehavaren av ett ellager ska vara skyldig att på ett tillförlitligt sätt mäta såväl skattepliktiga som skattefria överföringar av elström.

I 3 mom. finns bestämmelser om en elproducents och småskalig elproducents skyldighet att lämna en separat skattedeklaration för varje kraftverk. Momentet föreslås bli kompletterat med en motsvarande skyldighet för innehavare av skattefria ellager att lämna en separat skattedeklaration för varje skattefritt ellager.

7 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om befrielse från punktskatt på elström och från försörjningsberedskapsavgift.

Syftet med de föreslagna bestämmelserna om punktskatt på elström är att skapa ett system där elströmmen transporteras skattefritt mellan elnätet, elproducentens kraftverk och ett skattefritt ellager och beskattas endast en gång när den överlåts till konsumtion från något av dessa. För att möjliggöra detta föreslås vissa ändringar och tillägg till bestämmelserna om när elström är fri från punktskatt. Samtidigt ändras numreringen av de punkter i paragrafen som gäller skattefrihet så att 1—5 och 9—10 punkten motsvarar den gällande lagstiftningen.

I 6 punkten föreslås bestämmelser om rätten för en nätinnehavare, en elproducent och en småskalig producent att skattefritt överlåta elström till en innehavare av ett skattefritt ellager. I 7 och 8 punkten föreslås bestämmelser som syftar till att eliminera dubbelbeskattning när elström överförs från ett skattefritt ellager eller från ett ellager. I 7 punkten föreslås en bestämmelse om att elström som överförs från ett skattefritt ellager till ett elnät eller ett annat skattefritt ellager är skattefri. Enligt 8 punkten ska elström som överförs från ett ellager till ett elnät, ett skattefritt ellager eller ett annat ellager vara skattefri.

Elströmmen i ett ellager som finns i anslutning till ett mikrokraftverk eller småskaligt kraftverk ska enligt förslaget kunna vara skattefri (producerad vid kraftverket) eller skattepliktig (överförd från nätet). Också i dessa situationer ska emellertid överföringen av elström från mikrokraftverket eller det småskaliga kraftverket eller från ett ellager vid kraftverket till elnätet, till ett ellager eller till ett skattefritt ellager i sig vara skattefri, men den elström som överförs kan innehålla dold punktskatt i fråga om elström som överförs från elnätet. Till denna del kommer regleringen av ellager att motsvara verksamhet som bedrivs antingen inom skattefrihetssystemet eller utanför det, med de skattemässiga och administrativa fördelar och nackdelar som hänför sig till respektive system.

9 a och 9 b §. I de nya 9 a och 9 b § föreslås bestämmelser om verksamhet och tillstånd i anknytning till skattefri lagring av el. Det är nödvändigt att på samma sätt som i fråga om den övriga punktbeskattningen föreskriva om tillstånd för hållande av skattefritt ellager och om tillstånd att vara verksam som innehavare av skattefritt ellager. Det som talar för denna lösning är att man inte kan svara på de behov som gäller beskattning av el med hjälp av de tillståndssystem som finns i elmarknadslagstiftningen. Genom detta förfarande öppnar man för att elström i största möjliga utsträckning ska kunna överföras skattefritt innan den överlåts för konsumtion i enlighet med principen för systemet för beskattning av el, också när lagringen av elenergi ökar.

Enligt förslaget ska Skatteförvaltningen vara tillståndsmyndighet. De ändringar som behövs med tanke på skattefri lagring av el kan genomföras i det nuvarande tillståndsförfarandet inom ramen för de nuvarande processerna. För närvarande pågår ett förberedande arbete som syftar

till att koppla ihop processerna för punktbeskattningen med de övriga processerna för indirekt beskattning. Övergången till det nya systemet kan ske tidigast 2021. Tillståndsprocesserna kommer att vara de samma också i det nya systemet för punktbeskattning, och det kommer också framöver att vara möjligt att använda tillstånd utan att Skatteförvaltningens processer behöver ändras i någon nämnvärd grad. Först när det nya systemet för punktbeskattning har tagits i bruk kan man vidareutveckla punktbeskattningen exempelvis i fråga om lagringen av el. Då vet man också bättre i vilken riktning elmarknaden utvecklas exempelvis i fråga om lagringen av el, och hur de föreslagna ändringarna i punktbeskattningen av el har fungerat i praktiken.

Liksom i fråga om den övriga punktbeskattningen ska i tillståndsförfarandet även ingå ett förfarande för ställande av säkerhet. Syftet är att trygga skattefordringarna, i synnerhet som lagring av el inte är verksamhet som är belagd med tillståndsplikt enligt elmarknadslagen och föremål för den omfattande bedömning av verksamhetsutövarens behörighet som ingår i tillståndsprövningen. I praktiken ansvarar innehavaren av ett skattefritt ellager för skyldigheten att betala skatt på den elström som överläts för konsumtion och för de skyldigheter som följer av bestämmelserna om statligt stöd.

I den föreslagna nya 9 a § föreslås bestämmelser om tillståndsplikt för såväl hållande av skattefritt ellager som för verksamhet som innehavare av skattefritt ellager och om de förutsättningar under vilka Skatteförvaltningen kan bevilja tillstånd för innehavare av skattefritt ellager. Utöver detta ska de bestämmelser i punktskattelagens 26—30 § som gäller ett tillståndsförfarande och ett register tillämpas. I enlighet med de bestämmelserna ska en innehavare av skattefritt lager ställa säkerhet för att trygga betalning av skatt. Tillståndet och förfarandet med säkerheter ska inte gälla sådana aktörer vars ellager på grund av de ändringar som föreslås i 2 § 4 och 12 punkterna ska anses utgöra en del av ett överföringsnät eller ett kraftverk.

I den föreslagna nya 9 b § föreslås bestämmelser om skyldigheten för innehavare av skattefria ellager att deklarera skatten i enlighet med de bestämmelser i punktskattelagen som gäller skattskyldiga som deklarerar per skatteperiod. För överföring av elström för konsumtion ska en innehavare av ett skattefritt ellager varje månad betala skatt enligt skatteklass I eller skatteklass II. För verkställande av beskattningen bör den skattskyldiga ha förutsättningar att mäta elöverföringen på ett tillförlitligt sätt i enlighet med 2 mom. Skattedeklarationen ska lämnas den 18 dagen i månaden efter skatteperioden, och skatten ska betalas den 27 dagen i månaden efter skatteperioden.

Enligt förslaget ska skattefri lagring av el göras i ett skattefritt ellager. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att mängden el som matas in och som tas ut ur ellagret kan mätas på ett tillförlitligt sätt. När elenergi lagras sker det en effektförlust, som bör betraktas som naturlig med hänsyn till ellagringsverksamhetens karaktär och därmed som en skattefri händelse. Enligt förslaget kan Skatteförvaltningen meddela närmare föreskrifter om hur mängden el ska mätas och om hur förlusterna ska bokföras.

22 §. I paragrafen föreskrivs om förfarandet för återbäring av punktskatt. I 1 mom. föreskrivs bl.a. om återbetalning på ansökan av den sänkning av koldioxidskatten som avses i 4 § 3 mom. Eftersom sänkningen av koldioxidskatten avses bli ersatt med en sänkning av energiinnehållsskatten, föreslås det att hänvisningen i 1 mom. till sänkningen av koldioxidskatten ersätts med en allmän hänvisning till skattesänkning enligt 4 § 3 mom.

26 b §. I paragrafen finns bestämmelser om skyldigheten för en elnätsinnehavare och en elproducent att årligen specifikt för varje stödmottagare till Skatteförvaltningen anmäla leveranser i skatteklass II. Det föreslås att även en innehavare av skattefritt ellager fogas till kretsen av anmälningspliktiga enligt paragrafen.

1.3 Lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket

4 §. *Skatteåterbäringens belopp.* Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. där det föreskrivs om förhöjd skatteåterbäring för lätt brännolja för 2018.

1.4 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av 2019. I fråga om lagring av el ska bestämmelserna emellertid tillämpas först från och med den 1 april 2019, eftersom Skatteförvaltningen samt Tullen, som tills vidare ansvarar för förvaltningen av informationssystemen för punktbeskattningen, behöver tid för att genomföra behövliga ändringar i informationssystemen. Ändringen av 4 § i lagen om återbäring av skatt inom jordbruket föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som senare bestäms genom förordning av statsrådet, eftersom det i detta skede inte är klart vilken ståndpunkt kommissionen kommer att inta i fråga om den föreslagna åtgärden.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 1 § 1 mom., 2 § 1 punkten underpunkt h och 10 punkten, 2 b § 1 mom. 3 och 8 punkten, 4 § 2 mom. och bilagan till lagen,

sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 256/2012, 2 § 1 punkten underpunkt h och 10 punkten samt 2 b § 1 mom. 3 och 8 punkten i lag 1399/2010, 4 § 2 mom. i lag 378/2015 och bilagan i lag 972/2017, som följer:

1 §

För flytande bränslen och för de produkter som avses i 2 a § ska till staten som punktskatt (accis) betalas energiinnehållsskatt och koldioxidskatt i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag. Vid beräkningen av koldioxidskatten ska de ekvivalenta koldioxidutsläppen under bränslets hela livscykel beaktas.

2 §

I denna lag avses med

1) *flytande bränsle*

h) produkter som hör till varukod 3824 99 86, 3824 99 92 (utom rostskyddsmedel innehållande aminer som aktiv beståndsdel och sammansatta oorganiska lösnings- och spädningsmedel för klara lacker och liknande produkter), 3824 99 93, 3824 99 96 (utom rostskyddsmedel innehållande aminer som aktiv beståndsdel och sammansatta oorganiska lösnings- och spädningsmedel för klara lacker och liknande produkter), 3826 00 10 och 3826 00 90 i tulltariffen, om de är avsedda att användas som uppvärmnings- eller motorbränslen,

10) *bensin för små motorer* till varukod 2710 12 41 i tulltariffen hänförlig produkt vars nedan nämnda egenskaper motsvarar angivna gränsvärden:

Egenskap	Gränsvärde
Blyalkylhalt	Högst 2 milligram per liter
Svavelhalt	Högst 10 milligram per kilo
Bensenhalt	Högst 0,1 volymprocent
Halt av aromatiska kolväten	Högst 1,0 volymprocent
Olefinhalt	Högst 1,0 volymprocent
N-Hexanhalt	Högst 0,5 volymprocent
Cykloalkanhalt (C8 och med lägre kolvärde sammanlagt)	Högst 2,0 volymprocent
Angtryck	Minst 50 och högst 65 kPa

RP 191/2018 rd

Slutkokpunkt Högst 200 grader
 Celsius

2 b §

Det tillsyns- och överföringssystem som regleras i 4, 8 och 9 kap. i punktskattelagen (182/2010) tillämpas på följande flytande bränslen:

3) produkter som hör till varukoderna 2710 12–2710 19 68, 2710 20–2710 20 39, 2710 20 90 (endast för produkter av vilka mindre än 90 volymprocent [inklusive förluster] destillerar vid 210 °C, och minst 65 volymprocent [inklusive förluster] destillerar vid 250 °C enligt ISO 3405-metoden [likvärdig med ASTM D 86-metoden]) i tulltariffen, men på produkter som hör till 2710 12 21, 2710 12 25, 2710 19 29 och 2710 20 90 (endast för produkter av vilka mindre än 90 volymprocent [inklusive förluster] destillerar vid 210 °C, och minst 65 volymprocent [inklusive förluster] destillerar vid 250 °C enligt ISO 3405-metoden [likvärdig med ASTM D 86-metoden]) i tulltariffen dock endast när produkterna överförs i parti utan förpackning,

8) produkter som hör till varukod 3824 99 86, 3824 99 92 (utom rostskyddsmedel innehållande aminer som aktiv beståndsdel och sammansatta oorganiska lösnings- och spädningssmedel för klara lacker och liknande produkter), 3824 99 93, 3824 99 96 (utom rostskyddsmedel innehållande aminer som aktiv beståndsdel och sammansatta oorganiska lösnings- och spädningssmedel för klara lacker och liknande produkter), 3826 00 10 och 3826 00 90 i tulltariffen, om de är avsedda att användas som uppvärmnings- eller motorbränslen.

4 §

Om lätt brännolja, bibrännolja, flytgas, bioflytgas eller tung brännolja används i kombinerad el- och värmeproduktion sänks energiinnehållsskatten med 100 procent i förhållande till vad som anges i skattetabellen. För bibrännolja eller bioflytgas som hör till en produktgrupp som markeras med förkortningen T sänks energiinnehållsskatten dock med 50 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 191/2018 rd

Bilaga

Produkt	Produkt-grupp	SKATTETABELL			Fösörjnings-beredskaps-avgift	Samman-lagt
		Energi-innehålls-skatt	Kol-dioxid-skatt			
Motorbensin cent/l	10	52,19	17,38	0,68	70,25	
Bensin för små motorer cent/l	11	32,19	17,38	0,68	50,25	
Bioetanol cent/l	20	34,25	11,40	0,68	46,33	
Bioetanol R cent/l	21	34,25	5,70	0,68	40,63	
Bioetanol T cent/l	22	34,25	0,00	0,68	34,93	
MTBE cent/l	23	42,41	14,12	0,68	57,21	
MTBE R cent/l	24	42,41	12,56	0,68	55,65	
MTBE T cent/l	25	42,41	11,01	0,68	54,10	
TAME cent/l	26	45,67	15,20	0,68	61,55	
TAME R cent/l	27	45,67	13,84	0,68	60,19	
TAME T cent/l	28	45,67	12,47	0,68	58,82	
ETBE cent/l	29	44,04	14,66	0,68	59,38	
ETBE R cent/l	30	44,04	11,95	0,68	56,67	
ETBE T cent/l	31	44,04	9,24	0,68	53,96	
TAEE cent/l	32	47,30	15,75	0,68	63,73	
TAEE R cent/l	33	47,30	13,46	0,68	61,44	
TAEE T cent/l	34	47,30	11,18	0,68	59,16	
Biobensin cent/l	38	52,19	17,38	0,68	70,25	
Biobensin R cent/l	39	52,19	8,69	0,68	61,56	
Biobensin T cent/l	40	52,19	0,00	0,68	52,87	
Etanoldiesel cent/l	47	15,18	11,65	0,35	27,18	
Etanoldiesel R cent/l	48	15,18	6,40	0,35	21,93	
Etanoldiesel T cent/l	49	15,18	1,15	0,35	16,68	
Dieselolja cent/l	50	32,77	19,90	0,35	53,02	
Dieselolja para cent/l	51	25,95	18,79	0,35	45,09	
Biodieselolja cent/l	52	30,04	18,24	0,35	48,63	
Biodieselolja R cent/l	53	30,04	9,12	0,35	39,51	
Biodieselolja T cent/l	54	30,04	0,00	0,35	30,39	
Biodieselolja P cent/l	55	25,95	18,79	0,35	45,09	
Biodieselolja P R cent/l	56	25,95	9,40	0,35	35,70	

RP 191/2018 rd

Biodieselolja P T cent/l	57	25,95	0,00	0,35	26,30
Lätt brännolja cent/l	60	10,28	16,90	0,35	27,53
Lätt brännolja, svavelfri cent/l	61	7,63	16,90	0,35	24,88
Biobrännolja cent/l	62	7,63	16,90	0,35	24,88
Biobrännolja R cent/l	63	7,63	8,45	0,35	16,43
Biobrännolja T cent/l	64	7,63	0,00	0,35	7,98
Tung brännolja cent/kg	71	8,56	18,67	0,28	27,51
Flygpetroleum cent/l	81	56,76	19,24	0,35	76,35
Flygbensin cent/l	91	51,70	17,21	0,68	69,59
Metanol cent/l	100	26,10	8,69	0,68	35,47
Metanol R cent/l	101	26,10	4,34	0,68	31,12
Metanol T cent/l	102	26,10	0,00	0,68	26,78
Flytgas cent/kg	110	9,81	18,09	0,11	28,01
Bioflytgas cent/kg	111	9,81	18,09	0,11	28,01
Bioflytgas R cent/kg	112	9,81	9,04	0,11	18,96
Bioflytgas T cent/kg	113	9,81	0,00	0,11	9,92

2.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 1 § 1 och 3 mom., 2 § 4 och 12 punkten, 4 § 3 mom., 5 § 4 punkten, 6 § 1 mom. 3 och 4 punkten och 3 mom., 7 §, 22 § 1 mom., 26 b § och bilagan,
av dem 1 § 1 mom., 4 § 3 mom. och 22 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1400/2010, 1 § 3 mom., 5 § 4 punkten och 7 § sådana de lyder i lag 501/2015, 2 § 4 och 12 punkten sådana de lyder i lag 1306/2007, 6 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1180/2016, 26 b § sådan den lyder i lag 480/2016 och bilagan sådan den lyder i lag 973/2017, och
fogas till 2 §, sådan den lyder i lagarna 1306/2007, 1400/2010, 612/2012, 1072/2013, 1132/2013, 501/2015, 1722/2015 och 591/2017, nya 5 c—5 e punkter, till 5 §, sådan den lyder i lag 501/2015, en ny 5 punkt, till 6 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 501/2015, en ny 5 punkt och till lagen nya 9 a och 9 b § samt en ny mellanrubrik före 9 a § som följer:

1 §

För elström, stenkol, brännstovv, naturgas, tallolja och de i 2 a § avsedda produkterna ska till staten som punktskatt (accis) betalas energiinnehållsskatt, koldioxidskatt och energiskatt i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag. Vid beräkningen av koldioxidskatten ska de ekvivalenta koldioxidutsläppen under bränslets hela livscykel beaktas.

Denna lag tillämpas inte på elström som produceras på ett fartyg eller tåg, i en bil eller i något annat transportmedel för dess eget behov och inte heller på elström som produceras i en generator vars nominella effekt är högst 100 kilovoltampere eller i ett kraftverk som består av flera elproduktionsanläggningar (generatorer) och vars nominella effekt är högst 100 kilovoltampere. På elström som överförs till ett elnät, ellager eller skattefritt ellager från ett sådant kraftverk tillämpas dock denna lag.

2 §

I denna lag avses med

4) *elnät* elnät som avses i 3 § 1 punkten i elmarknadslagen (588/2013) och som elmarknadsmyndigheten har beviljats elnätstillstånd eller i 12 § i elmarknadslagen avsedd befrielse från elnätstillstånd; ett ellager anses höra till elnätet, om det är anslutet direkt till elnätet och elström inte kan överföras för konsumtion från ellagret,

5 c) *ellager* en funktionell helhet bestående av anordningar, aggregat och byggnader avsedda för kortvarig elektrokemisk lagring av el,

5 d) *skattefritt ellager* annat än i 4 och 12 punkten avsett ellager för vilket Skatteförvaltningen har beviljat tillstånd för skattefri lagring av el,

5 e) *innehavare av skattefritt ellager* den som Skatteförvaltningen har beviljat tillstånd att i sin förvärvsverksamhet lagra el i ett skattefritt ellager,

12) *kraftverk* en på ett visst område verkande funktionell helhet vars syfte är att producera el eller el och värme samt lagra el i ellager,

4 §

RP 191/2018 rd

Om stenkol eller naturgas används i kombinerad el- och värmeproduktion sänks energiinnehållsskatten med 100 procent av det som anges i skattetabellen.

5 §

Skyldiga att betala punktskatt och försörjningsberedskapsavgift för elström är

4) de som inte är nätinnehavare men som i sin förvärvsverksamhet tar emot elström från en annan medlemsstat eller importerar elström från ett område utanför unionen, om elströmmen inte går via ett elnät i Finland,

5) innehavare av skattefria ellager.

6 §

Punktskatt och försörjningsberedskapsavgift för elström påförs enligt skattetabellen för varje skatteperiod för den mängd elström som

3) en i 5 § 3 punkten avsedd skattskyldig använder under skatteperioden, varvid skatt påförs till det belopp som utgör skillnaden mellan punktskatten på elström enligt skatteklass I och punktskatten på elström enligt skatteklass II,

4) en skattskyldig enligt 5 § 4 punkten tar emot eller importerar,

5) en innehavare av ett skattefritt ellager överlåter för konsumtion.

Elproducenter och småskaliga producenter ska lämna Skatteförvaltningen en separat skattedeclaration för varje kraftverk och innehavare av skattefria ellager ska lämna Skatteförvaltningen en separat skattedeclaration för varje skattefritt ellager.

7 §

Fri från punktskatt och försörjningsberedskapsavgift är elström som

1) förbrukas vid produktion av el eller vid kombinerad produktion av el och värme i ett kraftverks apparater för egen förbrukning,

2) har producerats av en småskalig producent och som inte överförs till ett elnät,

3) överförs till ett elnät av en elproducent, en småskalig producent eller en sådan skattskyldig som avses i 5 § 4 punkten,

4) överförs mellan elnät,

5) en nätinnehavare eller elproducent överför till en annan elproducent,

6) överförs till ett skattefritt ellager av en nätinnehavare, elproducent eller småskalig producent,

7) överförs från ett skattefritt ellager till ett elnät eller ett annat skattefritt ellager,

8) överförs från ett ellager till ett elnät, ett skattefritt ellager eller ett annat ellager,

9) levereras för att direkt användas inom den eldrivna spårbundna trafiken,

10) överförs till ett område utanför unionen eller levereras till förbrukning i något annat område inom unionen än Finland.

Verksamhet och tillstånd i anslutning till skattefri lagring av elenergi

9 a §

Skatteförvaltningen beviljar på ansökan tillstånd att vara verksam som innehavare av ellager och tillstånd för hållande av skattefritt ellager. Tillståndet måste vara gällande när verksamheten inleds och så länge den pågår.

Tillstånd för hållande av skattefritt ellager kan beviljas den som i sin förvärvsverksamhet bedriver lagring av el i ett ellager placerat på ett fast driftställe.

Tillståndet för skattefritt ellager beviljas för en lokal, ett område eller ett aggregat som är i tillståndshavarens besittning och kan övervakas av den behöriga myndigheten och för vilket den sökande har beviljats eller beviljas tillstånd att vara verksam som innehavare av skattefritt ellager.

Den sökandes namn, adress och kontaktuppgifter ska framgå av ansökan. Uppgift ska också ges om ellagrets effekt och fastighetsbeteckning. En separat ansökan ska göras för varje ellager. Skatteförvaltningen kan meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska uppges för verkställandet av, tillsynen över och utvecklandet av beskattningen. I övrigt tillämpas vad som föreskrivs i 26—30 § i punktskattelagen.

9 § b

På en innehavare av skattefritt ellager tillämpas vad som i punktskattelagen föreskrivs om skattskyldiga som deklarerar per skatteperiod.

Skattefri lagring av el ska göras i ett skattefritt ellager. Mängden el som matas in och ut ur ellagret ska mätas på ett tillförlitligt sätt. Skatteförvaltningen kan meddela närmare föreskrifter om hur mängden el ska mätas.

22 §

Den i 4 § 3 mom. avsedda skattesänkningen och den i 21 § avsedda skattefriheten kan genomföras så att den skatt som betalats för naturgas helt eller delvis återbärs till användaren på ansökan.

26 b §

En elnätsinnehavare, en elproducent och en innehavare av skattefritt ellager ska årligen specifikt för varje stödmottagare till den stödmyndighet som avses i punktskattelagen anmäla leverans av el enligt 4 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 2 § 5 d och 5 e punkten, 5 § 5 punkten, 6 § 1 mom. 5 punkten, 6 § 3 mom., 9 a och 9 b § samt 26 b § tillämpas dock först från och med den 1 april 2019.

Bilaga

SKATTETABELL 1

Produkt	Pro- dukt- grupp	Energiinne- hållsskatt	Kol- dioxid- skatt	Försörjningsbereds- kapsavgift	Sam- manlagt
Stenkol, stenkolsbri- ketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1	52,77	147,81	1,18	201,76
Naturgas, euro/MWh	2	7,63	12,94	0,084	20,654

SKATTETABELL 2

Produkt	Produkt- grupp	Energi- skatt	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Elström cent/kWh				
– skatteklass I	1	2,24	0,013	2,253
– skatteklass II	2	0,69	0,013	0,703
Tallolja cent/kg	3	27,51	0,00	27,51
Bränttorv eu- ro/MWh	4	3,00	0,00	3,00

3.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 4 § i lagen om punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006) sådan den lyder i lagarna 1186/2014 och 247/2018, ett nytt 3 mom. som följer:

4 §

Skatteåterbäringens belopp

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. återbärs till sökanden punktskatt till ett belopp av 7,5 cent per liter för lätt brännolja som använts i jordbruket under skatteåret 2018.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 18 oktober 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

1.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 1 § 1 mom., 2 § 1 punkten underpunkt h och 10 punkten, 2 b § 1 mom. 3 och 8 punkten, 4 § 2 mom. och bilagan till lagen,
sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 256/2012, 2 § 1 punkten underpunkt h och 10 punkten samt 2 b § 1 mom. 3 och 8 punkten i lag 1399/2010, 4 § 2 mom. i lag 378/2015 och bilagan i lag 972/2017, som följer:

Gällande lydelse

Föreslag lydelse

1 §

För flytande bränslen och för de produkter som avses i 2 a § ska till staten som punktskatt (accis) betalas energiinnehållsskatt och koldioxidskatt i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag. Vid beräkningen av koldioxidskatten *på motorbensin och dieselolja samt ersättande biobaserade bränslen* ska de ekvivalenta koldioxidutsläppen under bränslets hela livscykel beaktas.

1 §

För flytande bränslen och för de produkter som avses i 2 a § ska till staten som punktskatt (accis) betalas energiinnehållsskatt och koldioxidskatt i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag. Vid beräkningen av koldioxidskatten ska de ekvivalenta koldioxidutsläppen under bränslets hela livscykel beaktas.

2 §

I denna lag avses med
1) *flytande bränsle*

2 §

I denna lag avses med
1) *flytande bränsle*

h) produkter som hör till varukod 3824 90 99 i tulltariffen, om de är avsedda att användas som uppvärmnings- eller motorbränslen,

h) produkter som hör till varukod 3824 99 86, 3824 99 92 (utom rostskyddsmedel innehållande aminer som aktiv beståndsdel och sammansatta oorganiska lösnings- och spädningsmedel för klara lacker och liknande produkter), 3824 99 93, 3824 99 96 (utom rostskyddsmedel innehållande aminer som aktiv beståndsdel och sammansatta oorganiska lösnings- och spädningsmedel för klara lacker och liknande produkter), 3826 00 10 och 3826 00 90 i tulltariffen, om de är avsedda att användas som uppvärmnings- eller motorbränslen,

10) *bensin för små motorer* till varukod 2710 11 41 i tulltariffen hänförlig produkt vars nedan nämnda egenskaper motsvarar angivna gränsvärden:

10) *bensin för små motorer* till varukod 2710 12 41 i tulltariffen hänförlig produkt vars nedan nämnda egenskaper motsvarar angivna gränsvärden:

RP 191/2018 rd

Gällande lydelse

Egenskap	Gränsvärde
Blyalkylhalt	Högst 2 milligram per liter
Svavelhalt	Högst 10 milligram per kilo
Bensenhalt	Högst 0,1 volymprocent
Halt av aromatiska kolväten	Högst 1,0 volymprocent
Olefinhalt	Högst 1,0 volymprocent
N-Hexanhalt	Högst 0,5 volymprocent
Cykloalkanhalt (C8 och med lägre kolvärde sammanlagt)	Högst 2,0 volymprocent
Ångtryck	Minst 50 och högst 65 kPa
Slutkokpunkt	Högst 200 grader Celsius

Föreslag lydelse

Egenskap	Gränsvärde
Blyalkylhalt	Högst 2 milligram per liter
Svavelhalt	Högst 10 milligram per kilo
Bensenhalt	Högst 0,1 volymprocent
Halt av aromatiska kolväten	Högst 1,0 volymprocent
Olefinhalt	Högst 1,0 volymprocent
N-Hexanhalt	Högst 0,5 volymprocent
Cykloalkanhalt (C8 och med lägre kolvärde sammanlagt)	Högst 2,0 volymprocent
Ångtryck	Minst 50 och högst 65 kPa
Slutkokpunkt	Högst 200 grader Celsius

2 b §

Det tillsyns- och överföringssystem som regleras i 4, 8 och 9 kap. i punktskattelagen (182/2010) tillämpas på följande flytande bränslen:

3) produkter som hör till varukoderna 2710 11–2710 19 69 i tulltariffen, men på produkter som hör till *varukoderna* 2710 11 21, 2710 11 25 och 2710 19 29 i tulltariffen dock endast när produkterna överförs i parti utan förpackning,

8) produkter som hör till varukod 3824 90 99 i tulltariffen, om de är avsedda att användas som uppvärmnings- eller motorbränslen.

2 b §

Det tillsyns- och överföringssystem som regleras i 4, 8 och 9 kap. i punktskattelagen (182/2010) tillämpas på följande flytande bränslen:

3) produkter som hör till varukoderna 2710 12–2710 19 68, 2710 20–2710 20 39, 2710 20 90 (endast för produkter av vilka mindre än 90 volymprocent [inklusive förluster] destillerar vid 210 °C, och minst 65 volymprocent [inklusive förluster] destillerar vid 250 °C enligt ISO 3405-metoden [likvärdig med ASTM D 86-metoden]) i tulltariffen, men på produkter som hör till 2710 12 21, 2710 12 25, 2710 19 29 och 2710 20 90 (endast för produkter av vilka mindre än 90 volymprocent [inklusive förluster] destillerar vid 210 °C, och minst 65 volymprocent [inklusive förluster] destillerar vid 250 °C enligt ISO 3405-metoden [likvärdig med ASTM D 86-metoden]) i tulltariffen dock endast när produkterna överförs i parti utan förpackning,

8) produkter som hör till varukod 3824 99 86, 3824 99 92 (utom rostskyddsmedel innehållande aminer som aktiv beståndsdel och sammansatta oorganiska lösnings- och spädningsmedel för klara lacker och liknande produkter), 3824 99 93, 3824 99 96

RP 191/2018 rd

Gällande lydelse

Föreslag lydelse

(utom rostskyddsmedel innehållande aminer som aktiv beståndsdel och sammansatta oorganiska lösnings- och spädningsmedel för klara lacker och liknande produkter), 3826 00 10 och 3826 00 90 i tulltariffen, om de är avsedda att användas som uppvärmnings- eller motorbränslen.

4 §

4 §

Om lätt brännolja, biobrännolja, flytgas, bioflytgas eller tung brännolja används i kombinerad el- och värmeproduktion är koldioxidskatten hälften av det som anges i skattetabellen.

Om lätt brännolja, biobrännolja, flytgas, bioflytgas eller tung brännolja används i kombinerad el- och värmeproduktion *sänks energiinnehållsskatten med 100 procent i förhållande till vad* som anges i skattetabellen. För biobrännolja eller bioflytgas som hör till en produktgrupp som markeras med förkortningen T *sänks energiinnehållsskatten dock med 50 procent.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

Gällande lydelse

SKATTETABELL

Produkt	Produktgrupp	Energiinnehållsskatt	Koldioxidskatt	Fösörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Motorbensin cent/l	10	52,19	17,38	0,68	70,25
Bensin för små motorer cent/l	11	32,19	17,38	0,68	50,25
Bioetanol cent/l	20	34,25	11,40	0,68	46,33
Bioetanol R cent/l	21	34,25	5,70	0,68	40,63
Bioetanol T cent/l	22	34,25	0,00	0,68	34,93
MTBE cent/l	23	42,41	14,12	0,68	57,21
MTBE R cent/l	24	42,41	12,56	0,68	55,65
MTBE T cent/l	25	42,41	11,01	0,68	54,10
TAME cent/l	26	45,67	15,20	0,68	61,55
TAME R cent/l	27	45,67	13,84	0,68	60,19

RP 191/2018 rd

TAME T cent/l	28	45,67	12,47	0,68	58,82
ETBE cent/l	29	44,04	14,66	0,68	59,38
ETBE R cent/l	30	44,04	11,95	0,68	56,67
ETBE T cent/l	31	44,04	9,24	0,68	53,96
TAAE cent/l	32	47,30	15,75	0,68	63,73
TAAE R cent/l	33	47,30	13,46	0,68	61,44
TAAE T cent/l	34	47,30	11,18	0,68	59,16
Biobensin cent/l	38	52,19	17,38	0,68	70,25
Biobensin R cent/l	39	52,19	8,69	0,68	61,56
Biobensin T cent/l	40	52,19	0,00	0,68	52,87
Etanoldiesel cent/l	47	15,18	11,65	0,35	27,18
Etanoldiesel R cent/l	48	15,18	6,40	0,35	21,93
Etanoldiesel T cent/l	49	15,18	1,15	0,35	16,68
Dieselolja cent/l	50	32,77	19,90	0,35	53,02
Dieselolja para cent/l	51	25,95	18,79	0,35	45,09
Biodieselolja cent/l	52	30,04	18,24	0,35	48,63
Biodieselolja R cent/l	53	30,04	9,12	0,35	39,51
Biodieselolja T cent/l	54	30,04	0,00	0,35	30,39
Biodieselolja P cent/l	55	25,95	18,79	0,35	45,09
Biodieselolja P R cent/l	56	25,95	9,40	0,35	35,70
Biodieselolja P T cent/l	57	25,95	0,00	0,35	26,30
Lätt brännolja cent/l	60	10,15	16,54	0,35	27,04
Lätt brännolja, svavel- fri cent/l	61	7,50	16,54	0,35	24,39
Biobrännolja cent/l	62	7,50	16,54	0,35	24,39
Biobrännolja R cent/l	63	7,50	8,27	0,35	16,12
Biobrännolja T cent/l	64	7,50	0,00	0,35	7,85
Tung brännolja cent/kg	71	8,56	20,08	0,28	28,92
Flygpetroleum cent/l	81	56,76	19,24	0,35	76,35
Flygbensin cent/l	91	51,70	17,21	0,68	69,59
Metanol cent/l	100	26,10	8,69	0,68	35,47
Metanol R cent/l	101	26,10	4,34	0,68	31,12
Metanol T cent/l	102	26,10	0,00	0,68	26,78
Flytgas cent/kg	110	9,58	18,74	0,11	28,43
Bioflytgas cent/kg	111	9,58	18,74	0,11	28,43
Bioflytgas R cent/kg	112	9,58	9,37	0,11	19,06
Bioflytgas T cent/kg	113	9,58	0,00	0,11	9,69

RP 191/2018 rd

Föreslag lydelse

Produkt	Produkt-grupp	SKATTETABELL			Samman-lagt
		Energi-innehålls-skatt	Kol-dioxid-skatt	Försörjnings-beredskaps-avgift	
Motorbensin cent/l	10	52,19	17,38	0,68	70,25
Bensin för små motorer cent/l	11	32,19	17,38	0,68	50,25
Bioetanol cent/l	20	34,25	11,40	0,68	46,33
Bioetanol R cent/l	21	34,25	5,70	0,68	40,63
Bioetanol T cent/l	22	34,25	0,00	0,68	34,93
MTBE cent/l	23	42,41	14,12	0,68	57,21
MTBE R cent/l	24	42,41	12,56	0,68	55,65
MTBE T cent/l	25	42,41	11,01	0,68	54,10
TAME cent/l	26	45,67	15,20	0,68	61,55
TAME R cent/l	27	45,67	13,84	0,68	60,19
TAME T cent/l	28	45,67	12,47	0,68	58,82
ETBE cent/l	29	44,04	14,66	0,68	59,38
ETBE R cent/l	30	44,04	11,95	0,68	56,67
ETBE T cent/l	31	44,04	9,24	0,68	53,96
TAEE cent/l	32	47,30	15,75	0,68	63,73
TAEE R cent/l	33	47,30	13,46	0,68	61,44
TAEE T cent/l	34	47,30	11,18	0,68	59,16
Biobensin cent/l	38	52,19	17,38	0,68	70,25
Biobensin R cent/l	39	52,19	8,69	0,68	61,56
Biobensin T cent/l	40	52,19	0,00	0,68	52,87
Etanoldiesel cent/l	47	15,18	11,65	0,35	27,18
Etanoldiesel R cent/l	48	15,18	6,40	0,35	21,93
Etanoldiesel T cent/l	49	15,18	1,15	0,35	16,68
Dieselolja cent/l	50	32,77	19,90	0,35	53,02
Dieselolja para cent/l	51	25,95	18,79	0,35	45,09
Biodieselolja cent/l	52	30,04	18,24	0,35	48,63
Biodieselolja R cent/l	53	30,04	9,12	0,35	39,51
Biodieselolja T cent/l	54	30,04	0,00	0,35	30,39
Biodieselolja P cent/l	55	25,95	18,79	0,35	45,09

RP 191/2018 rd

Biodieselolja P R cent/l	56	25,95	9,40	0,35	35,70
Biodieselolja P T cent/l	57	25,95	0,00	0,35	26,30
Lätt brännolja cent/l	60	10,28	16,90	0,35	27,53
Lätt brännolja, svavel- fri cent/l	61	7,63	16,90	0,35	24,88
Biobrännolja cent/l	62	7,63	16,90	0,35	24,88
Biobrännolja R cent/l	63	7,63	8,45	0,35	16,43
Biobrännolja T cent/l	64	7,63	0,00	0,35	7,98
Tung brännolja cent/kg	71	8,56	18,67	0,28	27,51
Flygpetroleum cent/l	81	56,76	19,24	0,35	76,35
Flygbensin cent/l	91	51,70	17,21	0,68	69,59
Metanol cent/l	100	26,10	8,69	0,68	35,47
Metanol R cent/l	101	26,10	4,34	0,68	31,12
Metanol T cent/l	102	26,10	0,00	0,68	26,78
Flytgas cent/kg	110	9,81	18,09	0,11	28,01
Bioflytgas cent/kg	111	9,81	18,09	0,11	28,01
Bioflytgas R cent/kg	112	9,81	9,04	0,11	18,96
Bioflytgas T cent/kg	113	9,81	0,00	0,11	9,92

2.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 1 § 1 och 3 mom., 2 § 4 och 12 punkten, 4 § 3 mom., 5 § 4 punkten, 6 § 1 mom. 3 och 4 punkten och 3 mom., 7 §, 22 § 1 mom., 26 b § och bilagan,

av dem 1 § 1 mom., 4 § 3 mom. och 22 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1400/2010, 1 § 3 mom., 5 § 4 punkten och 7 § sådana de lyder i lag 501/2015, 2 § 4 och 12 punkten sådana de lyder i lag 1306/2007, 6 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1180/2016, 26 b § sådan den lyder i lag 480/2016 och bilagan sådan den lyder i lag 973/2017, och

fogas till 2 §, sådan den lyder i lagarna 1306/2007, 1400/2010, 612/2012, 1072/2013, 1132/2013, 501/2015, 1722/2015 och 591/2017, nya 5 c—5 e punkter, till 5 §, sådan den lyder i lag 501/2015, en ny 5 punkt, till 6 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 501/2015, en ny 5 punkt och till lagen nya 9 a och 9 b § samt en ny mellanrubrik före 9 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

För elström, stenkol, bränttorv, naturgas, tallolja och de i 2 a § avsedda produkterna ska till staten som punktskatt (accis) betalas energiinnehållsskatt, koldioxidskatt och energiskatt i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

1 §

För elström, stenkol, bränttorv, naturgas, tallolja och de i 2 a § avsedda produkterna ska till staten som punktskatt (accis) betalas energiinnehållsskatt, koldioxidskatt och energiskatt i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag. *Vid beräkningen av koldioxidskatten ska de ekvivalenta koldioxidutsläppen under bränslets hela livscykel beaktas.*

Denna lag tillämpas inte på elström som produceras på ett fartyg eller tåg, i en bil eller i något annat transportmedel för dess eget behov och inte heller på elström som produceras i en generator vars nominella effekt är högst 100 kilovoltampere eller i ett kraftverk som består av flera elproduktionsanläggningar (generatorer) och vars nominella effekt är högst 100 kilovoltampere. På elström som överförs till ett elnät från ett sådant kraftverk tillämpas dock denna lag.

Denna lag tillämpas inte på elström som produceras på ett fartyg eller tåg, i en bil eller i något annat transportmedel för dess eget behov och inte heller på elström som produceras i en generator vars nominella effekt är högst 100 kilovoltampere eller i ett kraftverk som består av flera elproduktionsanläggningar (generatorer) och vars nominella effekt är högst 100 kilovoltampere. På elström som överförs till ett elnät, *ellager eller skattefritt ellager* från ett sådant kraftverk tillämpas dock denna lag.

2 §

I denna lag avses med

2 §

I denna lag avses med

4) *elnät* elnät som avses i 3 § 1 punkten i elmarknadslagen (386/1995) och som har fått tillstånd av elmarknadsmyndigheten,

4) *elnät* elnät som avses i 3 § 1 punkten i elmarknadslagen (588/2013) och som elmarknadsmyndigheten *har beviljats elnätstillstånd eller i 12 § i elmarknadslagen avsedd befrielse från elnätstillstånd; ett el-*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

lager anses höra till elnätet, om det är anslutet direkt till elnätet och elström inte kan överföras för konsumtion från ellagret,

5 c) **ellager** en funktionell helhet bestående av anordningar, aggregat och byggnader avsedda för kortvarig elektrokemisk lagring av el,

5 d) **skattefritt ellager** annat än i 4 och 12 punkten avsett ellager för vilket Skatteförvaltningen har beviljat tillstånd för skattefri lagring av el,

5 e) **innehavare av skattefritt ellager** den som Skatteförvaltningen har beviljat tillstånd att i sin förvärvsverksamhet lagra el i ett skattefritt ellager,

12) **kraftverk** en på ett visst område verkande funktionell helhet vars syfte är att producera el eller el och värme,

12) **kraftverk** en på ett visst område verkande funktionell helhet vars syfte är att producera el eller el och värme samt lagra el i ellager,

4 §

4 §

Om stenkol eller naturgas används i kombinerad el- och värmeproduktion är koldioxidskatten hälften av det som anges i skattetabellen.

Om stenkol eller naturgas används i kombinerad el- och värmeproduktion *sänks energiinnehållsskatten med 100 procent* av det som anges i skattetabellen.

5 §

Skyldiga att betala punktskatt och försörjningsberedskapsavgift för elström är

5 §

Skyldiga att betala punktskatt och försörjningsberedskapsavgift för elström är

4) de som inte är nätinnehavare men som i sin förvärvsverksamhet tar emot elström från en annan medlemsstat eller importerar elström från ett område utanför unionen, om elströmmen inte går via ett elnät i Finland.

4) de som inte är nätinnehavare men som i sin förvärvsverksamhet tar emot elström från en annan medlemsstat eller importerar elström från ett område utanför unionen, om elströmmen inte går via ett elnät i Finland,

5) *innehavare av skattefria ellager.*

6 §

Accis och försörjningsberedskapsavgift för elström påförs enligt accistabellen för varje skatteperiod för den mängd elström som

6 §

Punktskatt och försörjningsberedskapsavgift för elström påförs enligt *skattetabellen* för varje skatteperiod för den mängd elström som

3) en *accisskyldig enligt 5 § 1 mom.* 3 punkten använder under *en* skatteperiod,

3) en *i 5 § 3 punkten avsedd skattskyldig* använder under skatteperioden, varvid *skatt* påförs *till det belopp* som *utgör skillnaden*

Gällande lydelse

varvid den accis som påförs är lika stor som skillnaden mellan accisen enligt accisklass I och II,

4) en accisskyldig enligt 5 § 1 mom. 4 punkten tar emot eller importerar.

Elproducenter och småskaliga producenter ska lämna Skatteförvaltningen en separat skattedeklaration för varje kraftverk.

7 §

Fri från punktsskatt och försörjningsberedskapsavgift är elström som

- 1) överförs mellan elnät,
- 2) överlåts till ett elnät av en elproducent, en småskalig producent eller en sådan skattskyldig som avses i 5 § 1 mom. 4 punkten,
- 3) överlåts till ett område utanför unionen eller levereras till förbrukning i något annat område inom unionen än Finland,
- 4) levereras för att direkt användas inom den eldrivna spårbundna trafiken,
- 5) förbrukas vid produktion av el eller vid kombinerad produktion av el och värme i ett kraftverks apparater för egen förbrukning,
- 6) en nätinnehavare eller elproducent överlåter till en annan elproducent,
- 7) har producerats av en småskalig producent och som inte överlåts till ett elnät.

Föreslagen lydelse

mellan *punktsskatten på elström enligt skatteklass I och punktsskatten på elström enligt skatteklass II,*

4) en *skattskyldig* enligt 5 § 4 punkten tar emot eller importerar,

5) *en innehavare av ett skattefritt ellager överlåter för konsumtion.*

Elproducenter och småskaliga producenter ska lämna Skatteförvaltningen en separat skattedeklaration för varje kraftverk *och innehavare av skattefria ellager ska lämna Skatteförvaltningen en separat skattedeklaration för varje skattefritt ellager.*

7 §

Fri från punktsskatt och försörjningsberedskapsavgift är elström som

- 1) *förbrukas vid produktion av el eller vid kombinerad produktion av el och värme i ett kraftverks apparater för egen förbrukning,*
- 2) *har producerats av en småskalig producent och som inte överförs till ett elnät,*
- 3) *överförs till ett elnät av en elproducent, en småskalig producent eller en sådan skattskyldig som avses i 5 § 4 punkten,*
- 4) *överförs mellan elnät,*
- 5) *en nätinnehavare eller elproducent överför till en annan elproducent,*
- 6) *överförs till ett skattefritt ellager av en nätinnehavare, elproducent eller småskalig producent,*
- 7) *överförs från ett skattefritt ellager till ett elnät eller ett annat skattefritt ellager,*
- 8) *överförs från ett ellager till ett elnät, ett skattefritt ellager eller ett annat ellager,*
- 9) *levereras för att direkt användas inom den eldrivna spårbundna trafiken,*
- 10) *överförs till ett område utanför unionen eller levereras till förbrukning i något annat område inom unionen än Finland.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Verksamhet och tillstånd i anslutning till skattefri lagring av elenergi

9 a §

Skatteförvaltningen beviljar på ansökan tillstånd att vara verksam som innehavare av ellager och tillstånd för hållande av skattefritt ellager. Tillståndet måste vara gällande när verksamheten inleds och så länge den pågår.

Tillstånd för hållande av skattefritt ellager kan beviljas den som i sin förvärvsverksamhet bedriver lagring av el i ett ellager placerat på ett fast driftställe.

Tillståndet för skattefritt ellager beviljas för en lokal, ett område eller ett aggregat som är i tillståndshavarens besittning och kan övervakas av den behöriga myndigheten och för vilket den sökande har beviljats eller beviljas tillstånd att vara verksam som innehavare av skattefritt ellager.

Den sökandes namn, adress och kontaktuppgifter ska framgå av ansökan. Uppgift ska också ges om ellagrets effekt och fastighetsbeteckning. En separat ansökan ska göras för varje ellager. Skatteförvaltningen kan meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska uppges för verkställandet av, tillsynen över och utvecklandet av beskattningen. I övrigt tillämpas vad som föreskrivs i 26—30 § i punktskattelagen.

9 § b

På en innehavare av skattefritt ellager tillämpas vad som i punktskattelagen föreskrivs om skattskyldiga som deklarerar per skatteperiod.

Skattefri lagring av el ska göras i ett skattefritt ellager. Mängden el som matas in och ut ur ellagret ska mätas på ett tillförlitligt sätt. Skatteförvaltningen kan meddela närmare föreskrifter om hur mängden el ska mätas.

22 §

Den i 4 § 3 mom. avsedda sänkningen av koldioxidskatt och den i 21 § avsedda skattefriheten kan genomföras så att den skatt som betalats för naturgas helt eller delvis återbärs

22 §

Den i 4 § 3 mom. avsedda skattesänkningen och den i 21 § avsedda skattefriheten kan genomföras så att den skatt som betalats för naturgas helt eller delvis återbärs till använd-

RP 191/2018 rd

Gällande lydelse

till användaren på ansökan.

26 b §

En elnätsinnehavare och en elproducent ska årligen specifikt för varje stödmottagare till den stödmyndighet som avses i punktskattelagen anmäla leverans av el enligt 4 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

daren på ansökan.

26 b §

En elnätsinnehavare, en elproducent *och en innehavare av skattefritt ellager* ska årligen specifikt för varje stödmottagare till den stödmyndighet som avses i punktskattelagen anmäla leverans av el enligt 4 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 2 § 5 d och 5 e punkten, 5 § 5 punkten, 6 § 1 mom. 5 punkten, 6 § 3 mom., 9 a och 9 b § samt 26 b § tillämpas dock först från och med den 1 april 2019.

Gällande lydelse

SKATTETABELL 1

Produkt	Produktgrupp	Energiinnehållsskatt	Koldioxidskatt	Försörjningsberedningsavgift	Sammanlagt
Stenkol, stenkolsbriketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1	53,13	149,56	1,18	203,87
Naturgas, euro/MWh	2	7,50	12,28	0,084	19,864

RP 191/2018 rd

Föreslagen lydelse

SKATTETABELL 1

Produkt	Pro- dukt- grupp	Energiinnehålls- skatt	Koldiox- idskatt	Försörjningsbered- skaps- avgift	Samman- lagt
Stenkol, stenkolsbriketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1	52,77	147,81	1,18	201,76
Naturgas, euro/MWh	2	7,63	12,94	0,084	20,654

Gällande lydelse

SKATTETABELL 2

Produkt	Produktgrupp	Energi- skatt	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Elström cent/kWh – skatteklass I	1	2,24	0,013	2,253
– skatteklass II	2	0,69	0,013	0,703
Tallolja cent/kg	3	28,92	0,00	28,92
Brännorv euro/MWh	4	1,90	0,00	1,90

Föreslagen lydelse

SKATTETABELL 2

Produkt	Produktgrupp	Energi- skatt	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Elström cent/kWh – skatteklass I	1	2,24	0,013	2,253
– skatteklass II	2	0,69	0,013	0,703
Tallolja cent/kg	3	27,51	0,00	27,51
Brännorv	4	3,00	0,00	3,00

euro/MWh

3.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 4 § i lagen om punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006) sådan den lyder i lagarna 1186/2014 och 247/2018, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

Skatteåterbäringens belopp

Skatteåterbäringens belopp

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. återbärs till sökanden punktskatt till ett belopp av 7,5 cent per liter för lätt brännolja som använts i jordbruket under skatteåret 2018.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.
